

JAHKERAPORTA 2016

GUOVDAGEAINNU SUOHKAN – KAUTOKEINO KOMMUNE

Mearriduvvon suohkanstivras 15.06.2017 , ášši 14/17

Jahkeraporta 2016

Sisdoallu

RÁÐDEOLBMÁ OVDASÁTNÍ	4
Dieðut Guovdageainnu suohkana birra	7
Višuvdná	12
NANNENSUORGGIT	13
Ekonomiija	13
Plánastrategiija 2016 -2019	13
Buorit eallineavttut vuorasolbmuide	13
Lassánan bargguiduhttin ealáhusovddidanbarggu bokte	13
Álbmotdearvvašvuhta	14
Buorre dearvvašvuða- ja sosiálafálaldat	14
Buorit bajásšaddaneavttut mánáide ja nuoraide	14
Čáhcekvalitehta	14
Infrastruktuvra	14
Suohkaniidoktiičaskin	14
Politihkalaš stívrejupni ja doaibman	15
Politihkalaš struktuvra	15
Oanehis čáðageahčcan stáhtusis	16
Politihka sohkabealperspektiiva	17
Politihkalaš doaibma 2016	17
Hálddahušlaš struktuvra ja doaibman	18
Hálddahušlaš struktuvra	18
Bargiidseminára – oktasaš beaivi jagis buot suohkana bargiide	18
Opmodatvearru	18
Ekonomiija	19
Doaibmarehketoallu	19
Investerenrehketdoallu	23
Balánsarehketoallu	24
Dásseárvvu čilgehus, bargit ja HMS	25
Bargit lohku	25
Oasseáiggevrggit	26
Gaskamearemeroštallan jahkebálkkás juhkkon sohkabeliid ja gealbbu	26
Dásseárvu	27
Dearvvašvuhta, biras ja sihkarvuhta (HMS)	27

Jahkeraporta 2016

Buozalmasjávkan	29
Siskkáldasbearráigeahčcan	31
Ovttagada jahkedieđáhus – ráđđeolbmá stába	32
Ovttagada jahkedieđáhus – kultur- ja bajásšaddanovttadat	39
Ovttagada jahkedieđáhus – Ovttagat NAV / sosiála	44
Ovttagada jahkedieđáhus – dearvvašvuhta ja fuolahusovttadat	48
Mielbargit	51
Ovttagada jahkedieđáhus – teknihkalaš ovttadat	54

RÁÐDEOLBMÁ OVDASÁTNI

Jahkediedáhus lea čohkkejuvvon raporta suohkanstivrii ja addá bajilgova suohkana doaimmas, bálvalusain ja ekonomalaš bohtosiin lagi 2016. Váldoášši lea ahte mii maŋnel geasi vuordimis leat beassan ROBEK:s. Dat eaktuda ahte fylkamánni dohkkeha min beassanohcama. Geavatlaš váikkuhus das lea dasto ahte suohkan beassá loanaid váldit, fylkamánni dohkkeheami haga.

Olmmošlohu suohkanis lea oalle bissovaš ja 01.01.2017 ledje 2938 olbmo suohkanis álbmotregistara loguid vuodul (SSB). Diibmá riegádedje 34 máná Guovdageidnui, ja eretvájoledeje fas 19. Nettosisafárren lei -28 olbmo.¹ Oktiibuot markkaša dat ahte olmmošlohu njiejai 18 olbmuin 01.01.2016 rájes.² Ovddit lagi lassánni olmmošlohu. Guovdageaidnu lea okta dain suohkaniin Finnmarkkus gos bargguhisvuohta lea allat. 6,4 % bargoveagas lei barggu haga juovlamánu 2016, NAV iežas loguid mielde. Gaskamearáláš bargguhisvuohta Finnmarkkus lei 3,9% ja olles riikkas lei 3,7%. Juovlamánu 2016 odđajagimánnui 2017 lassánedje Guovdageainnus olbmot barggu haga 98 olbmos 121 olbmui, NAV dieđuid vuodul.

Duođaleabbo ášši lea alla mánáidgeafeivuohta Guovdageainnus. Okta mánna viða mánás gullá bearrašii gos sisaboahtu lea vuollin, definerejuvvon viessodoallun mas sisaboahtu lea vuollel 60% mediánasisaboađus riikkas. Dat lea beali eambbo go riikkas obbalaččat. Dasa lassin diehtit ahte logenar viesu lea gosii šaddan bággovuovdimii diimmá jagis ja ahte suohkana ássiid kredihttaoartavealgi lassána. Lihkká rapportere NAV ahte sosiálbabálvalusain lea unnitgeavaheapmi, juoga maid ieža oaivvildit boahztá min iešbirgenkultuvrras, mas geahččalit ieža birget nu buret go vejolaš. Go guovdageaidnulaš boahztá NAV lusa, de leat juo nu stuora váttisvuodain, ja mainna ferte guhká bargat čoavdit.

Váldosivva vuollegis sisaboāduin Guovdageainnus, lea go stuora oassi álbmogis ii leat ollesáigebarggus, dahje barget vuodđoealáhusain. Boađusin boazologuvuolideamis, šaddat vuordit vel eambbo njedjat sisaboāduid olbmuin, go ollugat sis, geain ealut šaddet nu unnit ahte eai buvtte birgejumi, ii leat molssaeaktu, go ollugiin ii leat oahppu ja fertejit bissut ealáhusas, vaikko vel sisaboahtu lea vuollin. Eará dovdomearka Guovdageainnus lea ahte bargooħcciid gelbbolašvuohta ii vástít dat gelbbolašvuohttii ii gáibiduvvon almmuhuvvon virggi. Dán váttisvuoda berre olles servodat geahččalit čoavdit. SSB loguid mielde leat 41 olbmo suohkanis geat eai leat čáđahan makkárge oahpu, ja 932 olbmos lea vuodđoskuvla alimus oahppun.

Dat man Guovdageaidnu máhttá buoremusat dán riikkas ja máilmis lea sámegiella. Dát lea gelbbolašvuohta man háliidit almmolaš bargguin, Sámelága giellanjuolggadusaid gáibádusaid dihte ja sámegielagiid geavatlaš dárbbuid dihte ipmirdit ja ipmirduvvot. Helpet dán váttisvuoda bargiid váilevaš gelbbolašvuodain daid rabas virggiid ektui Guovdageainnus – ja čoavdit váttisvuoda sámegielgelbbolašvuoda dáfus almmolašvuodas olles riikkas – de livče buorre čoavddus ásahit eanet oahpuid Sámi allaskuvillas, mat addet oahpu sámegielagiidda bargguide maidda diehtit ahte *lea* ja *šaddá* dárbu. Dat lea earret eará sámi buohccedivšároahppu ja sámi politijaoahppu. Lea maiddai dehálaš ahte sámegielat oahpahedđiid oahppu joatkkašuvvo ja ahte ohppui lea buorre rekrutteren. Ii fal dušše dan dihte ahte dát oahput buktet Guovdageainnus suohkanii sámegielat fágabargiid, muhto

¹ <http://ssb.no/kommunefakta/guovdageaidnu-kautokeino>

² <https://www.ssb.no/befolning/statistikker/folkemengde/aar-per-1-januar/2017-02-23?fane=tabell&sort=nummer&tabell=295656>

Jahkeraporta 2016

go čoavdá našunála váttisvuoda go váilot sámegielat pedagogat ja eará fágaolbmot. Sámegielagiid rekrutteret inšenevraohpuide ja eará oahpuide Davvi-Norggas maiddai berre buorránit.

Jus váldomihttu lea oažut eanet sámegielat fágabargiid iešguhtet surgiide Norggas, lea ovttasbargguid Guovdageainnuin ahte dat čovdojuvvo buoremusat. Ja manne lea nu, dat lea go jáhkrimis lea álkit oahpahit sámegielat olbmuide fága, go oahpahit vierisgielat fágaolbmuide sámegiela eatnigielladásis. Guovdageaidnu – gos álbmoris leat 95 % geain lea sámegiella váldoiellan – lea áidna báiki máilmmiss, gos sámegiella ain gullo buot servodatsurggiin, ja dahká buoremus báikin oahppat doaibmi sámegiela dahje dat báiki gos rekrutteret sámegielat bargiid. Dát lea min suohkana dovdomearka man suohkan - oktan eará ásahusaiguin – berre fuomášuhttit stáhtalaš eiseválldi ja earáid, ja mas berret fállat iežamet bálvalit ja yeahkehít.

Okta čoavddus sihkkarastit ahte gávdnojít fágaolbmot sámegiela- ja kulturgelbbolašvuodain guovddáš almmolaš ásahusain – mat leat dehálaččat sámi álbmoga bálvaleamis – lea bidjat daid ásahusaid Guovdageeidnui. Dat lea dan dihte go sámegiela eatnigiellagelbbolašvuhta lea vátnáseabbo ja vuordimis váddáseabbo oahppat, go eará vuodđogelbbolašvuoda. Dáid ásahusaid ásaheapmi nannoseamos sámegielat servodahkii máilmmiss, livčče mearkkašan ahte šaddá álkit rekrutteret sámegielagiid, muhto maid ahte fágaolbmot geat eai leat sámegielagat álkit livčče sáhttán oahppat giela birrasis gos sámegiella gullo buot servodatsurggiin.

Guovdageainnu suohkana *váldomihttu* diibmá lei dápmat ekonomiija ja beassat ROBEK:s, muhto seammás nagodit buvttadit dohkálaš bálvalusaaid álbmogii. Muđui ledje hálddatlaš mihtut jagi 2016 lasihit sámegiela geavaheami, unnidit buohcanjávkama ja buorre bargobiras. Ekonomalaš mihtu leat joksen ja suohkan lea dál buktán jahkereketdoalu mii čájeha unnitgoláheami 8,4 miljovnna ruvnno. Dasa lassin leat 4,1 miljovnna ruvnno vurkejuvvon disposišuvdnafondii boahtteágge hástalusaide ja loahppaoassi ovddeš čoagganan vuolláibáhcagis vuollelaš 1,1 miljovnna ruvnno lea maiddai sihkkorjuvvon.

Suohkaniid váldogollu leat bálkkát. li sáhte čiegadit ge ahte daid garra seastimiid siste suohkanis leat earret eará doalahan virgiid rabas ja dan láhkái njeaidán bálvalusaaid kvalitehta, man váikkuhus lea šaddan beare guhkes áššemeannudanági, dahje njuolgut ahte eai leat leamaš bargit mat ledje sáhttít doaimmahit vissis bálvalusaaid. Dan geahčala hálddahuš dál njulget, go bidjat bargit buot daid 10,5 virggiide máid leat doalahan rabas. Eanas virggit leat dearvašvuoda ja fuoluhusa suorggis, muhto maiddai dehálaš virggit teknikhalaš ovttadagas, ja kultuva ja bajásšaddanovttadagas. Go dál oažut bargiid dáidda virggiide, mielddisbuktá dat ahte mii boahtit doaibmadássái mii mielddisbuktá ahte suohkanis ii leat várri vurket maidege disposišuvdnafondii dán jagi, jus eat bargga juoidá dainna.

Fylkkamánni rávve ahte suohkan juohke jagi seastá golbma proseantta doaibmabušeahdas disposišuvdnafondii, juoga mii mearkkaša badjelaš ovcci miljovnna ruvnno juohke jagi. Viidásit lea rávven ahte disposišuvdnafonaanda dađistaga berre dahkat logi proseantta doaibmabušeahdas mii min ektui mearkkaša birrasiid 30 miljovnna ruvnno. Sivvan dán rávvemii lea ahte suohkanis berre leat "buffer" nu ahte nagoda gieđahallat vejolaš dilálašvuoda jus vuolláibáza šaddá guokte jagi.

Ođđa doaibma mainna suohkan lea bargagohtán, lea ahte leat álgghanan digitálá effektiviserema proseassa. Boađus máid sávvat dás lea ahte oažut buoret bálvalusaaid unnit goluigui. Dan sáhttít oažut go ovdamearkka dihte automatiseret muhtin bálvalusaaid, váldit atnui iešguhtet lágan teknikhalaš ráhkkanusaaid, mat dahket ahte ii góabit nu dávjá fitnat vuorrasiid ruovttuin, ja go álbmot beassá min bálvalusaide elektrovnnaččat neahdas ja mis leat čovdosat dasa, nu movt oaidnit ovdamearkka dihte báŋkuin. Proseassas mas dál leat ádjána ja máksá ruđa. Bohtosat eai boade oidnosii ovdal mánga jagi geahčen ja máksá ruđa ovdal go leat mihtu joksan.

Jahkeraporta 2016

Eará guovddáš doaibma man suohkan lea bargin lea takseret opmodagaid oððasit suohkanis ja njulget vuodðogessosa. Dát addá lassi sisaboðuid dán lagi ja rávven ahte buot vurkejuvvo fondii, dan dihte go suohkana ekonomalaš boahtteáigi ain lea hui eahpečielggas.

Dat máid Guovdageaidnu máhttá buoremusat lea – nu movt namuhuvvon – sámegiella. Mis leat maiddai lunndolaš eavttut leat buorit, stuorimusat dahje buoremusat dáid dáfus: meahceareálat, sámi kultuvra, luhti, boazodoallu, smávvafuodđu, čuoikkat, muorjjit, jávreguolli, buollašat, muohta, guovssahasat ja gaskajabeaivváš. Sáhttit šaddá vel čeahpibut daiguin geasuhit olbmuid ja sisaboðuid.

Stuorimus bargoaddin suohkanis addá Guovdageainnu suohkan ollu barggaheapmái 257 jahkebarġguin, mas barget 290 olbmo. Bálkágolut ja penšungolot dahket sullii 62% suohkana doaibmagoluin mii lea 2 proseantapoeangga njedjan 2015 rájes ja 2,2 proseantapoeangga njedjan 2014 rájes. Njedjan majemus lagi lea čadnon dasa ahte virggiid leat doallan rabas, seammás go sisaboðut leat lassánan.

Vaikko buohcanjávkan lea garrisit njedjan eanas ovttadagain, lea daðibahábut lassánan veahá dan guovtti stuorimus ovttadagain. Dat mielldisbuvttii ahte buohcanjávkan obbalačcat suohkanis lassáni 0,8 proseantapoeangga 11,8% rádjái. Oanehiságge- ja guhkitáiggejávkan lea juohkása oalle ovttamađe, earret kultuvra- ja bajásšaddanovttadagas, go meastta buot jávkan lea oanehisággejávkan, ja NAV gos buot jávkan lea oanehisággejávkan. Dan majemusas ii bálljo leat jávkan (1,51%). Sivvan jávkamii dearvvašvuodá ja fuolahusa ovttadagas sáhttá jáhkrimis čálihit dan ráfehisvuhtii man dovdat, go leat ožon oðða joðiheddjiid gosii buot joðiheaddjevirggiide. Muđui sáhttá namuhit ahte eat leat duhtavačcat buohcanjávkanraporteremiin ja lea fuobmán ollu meattáhusaid. Dát maiddai dagahit ahte diimmá ja ovdditjagi reporteremiidda loguide ii sáhte áibbas luohittit, muhto dát divvojuvvo dán lagi. Dat meattáhusat máid leat fuobmán, gusket vejolaš beaivebargguide ovttadagain ja ahte jávkan rapporterejuvvon iešguhtet loguid vuodul, go sirdá ovta dásis nuppi dássái.

Buorre bargobiras lea álo mihttu bargosajis. Vuosttaš geardde guhkes áigái galggaimet čaðahit mielbargiid iskkadeami diibmá, muhto majiduvvui dán jahkái, go iskkadeapmi ii gávdnon sámegillii. Mielbargiid iskkadeapmi lea dál jorgaluvvon ja galgá čaðahuvvot dán giða. Buot mielbargit barggus gohčojuvvodje mielbargiságastallamii diibmá, ja dat dáhpáhuvvá maiddai dán lagi. Čihčet geardde lágiduvvui 2016 personálabeaivi suohkana bargiide. Fáttát dán háve lei bargobiras ja lágiduvvui juovlabeavdi eahkes. Ulbmil beivviin lea diktit bargiid deaivvadit ja ovdanbuktit boahtte lagi hálddatlaš mihttomeriid boahtte jahkái. Dieđut ruovttoluotta bargiin leat ahte dásá sii liikojedje.

Suohkan oačcui diibmá ollu fuomášumi go okta mihttomearri lei lasihit sámegiela geavaheami. Vel málmmi nannoseamos sámegielat majoritehtasuohkana háld dahusas lea leamaš dábálaš čállit dárogillii, vaikko hupmá sámegiela. Lea stuora bargu sihke rievdadit dán bargodábi ja oažüt dároigliagiid geahčcat ášši sámi vuolggasajis. Jus bargovierru galgá leat nie maiddai ovddasguvlui, ahte jus vállje dároigliela, de lea doarvái ovttain gielain, muhto sámegielageavaheapmi eaktuda jorgaleami, de lea dat nu stuora noađđi sámegillii, ahte šaddá hehttehussan čálalaš sámegillii. Jus gielat galget leat dássálaga, de ii sáhte leat nu ahte okta giella lea jorgalangiella, ja nubbi ii leat. Lea maiddai šaddan hástalussan maiddai dáppe ahte dároigliagat lea hárjáneame ahte buohkat dárustit sidjiide gudnin, dan sadjái go fertet rahčat ja oahppat báikki majoritehtagiela, nu movt lea dábálaš eará sajjiin málmmis. Lássihástalus lea maiddai ahte gáibádus ahte sámegiella galgá leat dássálaga dároigliain suohkanhálddašeemis (velá Sámelága §3-9 mielde) maiddai mearkkaša ahte lea gáibádus dároigliela geavahit. Jus dán gáibádusa lei sáhttit váldit eret, livčče dároigliella leamaš mihá unnit ekonomalaš noađđin suohkanii go dan máid dat lea dál.

Jahkeraporta 2016

Ráððeolmmájin bivddán suohkanstivras ipmárdusa ja dohkkeheami ahte vuoruheapmi mearkkaša bidjat eanas návcçaid juoga buoridit. Go válje buot, mearkkaša ahte duohtavuoðas ii leat duostan válljet maidege. De ii lihkostuva mainnage. Mun bivddán gierdevašvuoda dan dáfus ahte mii ain fertet bargat effektiviseremiin, ovdal go sáhttit bidjat buot fámuid dasa ahte bargat kvalitehtain ja leahtuin. Manná áigi ovdal mii leat doppe. Jus baicca válljebetet kvalitehta váldobargosuorgin dál juo, de gal jáhkán ahte gávdnat luotta fas ROBEK:i. Dat ii mearkkaš ahte eat galgga bargat kvalitehtain bálvalusain, muhto ahte juste dál ii leat munni doalahit dan váldoaáššin.

Kent Valio

Ráððeolmmái

Dieđut Guovdageainnu suohkana birra

Ássiid

Olmmošlohku

2 938 ássi

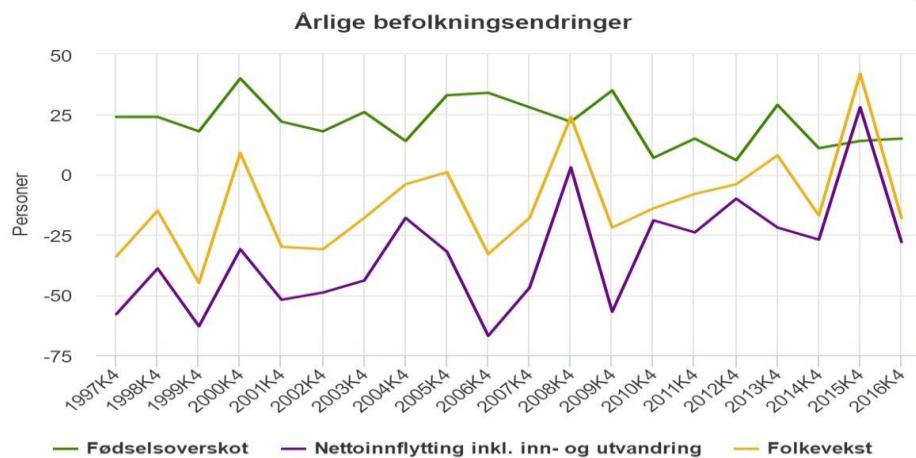
[per 4. kvartála 2016]

Gáldu: Statistisk sentralbyrå

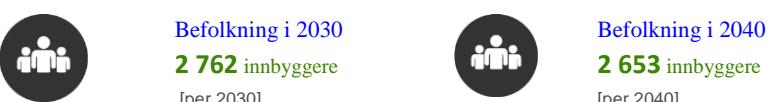

Kilde: Folkemengde, Statistisk sentralbyrå

Jahkeraporta 2016

Vurdojuvvon ovdáneapmi

Dearvvašvuhta ja eallineavttut

Vurdojuvvon eallinahki njuoratmánáid fylkkas

Jahkeraporta 2016

Dievddut
77,2 lagi

Nissonat
82,3 lagi

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Sosiálaveahkki

Sii geat ožžot sosiálaveahkki
5,6 % [per 2016]

Galle sosiálaveahkke-vuostáiváldi
117 olbmo [per 2016]

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Dearvvašvuohtha ja fuolahuus

Ruovttubálvalusaid vuostáiváldit 67-79 lagi
148 per 1000 ássi [per 2016]
Gjennomsnitt per bruker av praktisk bistand
30,9 diimmu vahkus [per 2016]
Olggosgolut juohke jándora ovddas institušuvnnas
4 475 ruvnnno [per 2016]

Kilde: Statistisk sentralbyrå

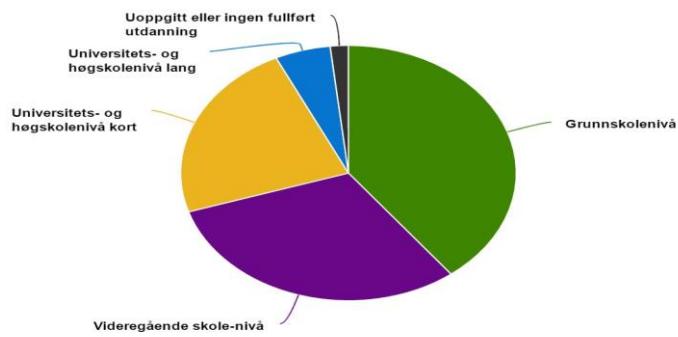
Barn og unge

Mánát geain lea mánáidgárdesadji [per 2016]
91,4 %
Galle máná ožžot mánáidsuodjalusbijuid jagis
41 máná ja nuora [per 2016]
Oassi mánáid geain lea mánáidsuodjalusbidju
4,9 % [per 2016]

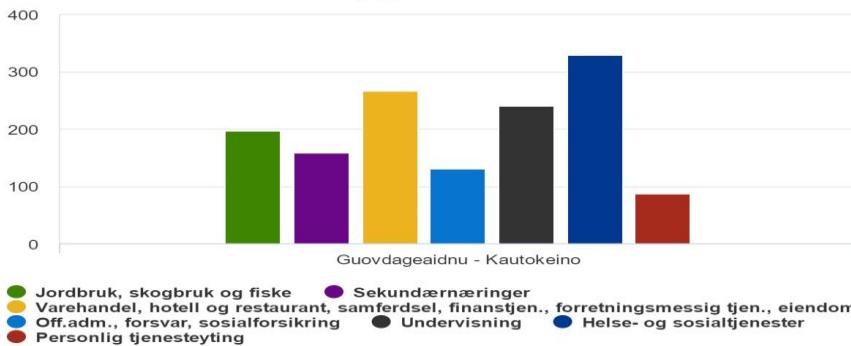
Oahppu

Høyeste fullførte utdanningsnivå for personer 16 år og over

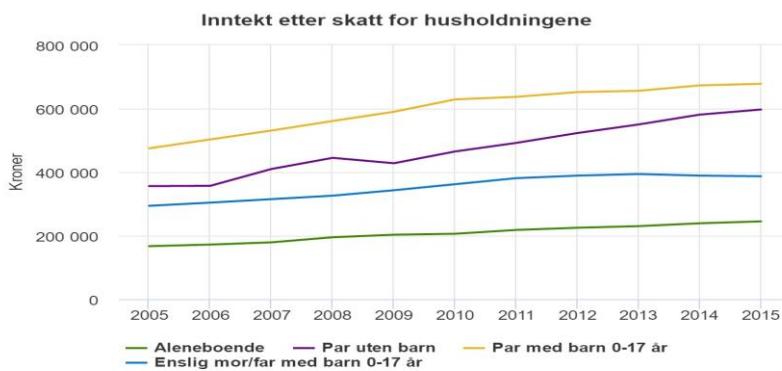
Kilde: Utdanningsnivå, Statistisk sentralbyrå

Hva innbyggerne arbeider med

Kilde: Registerbasert sysselsetting, Statistisk sentralbyrå

Jahkeraporta 2016

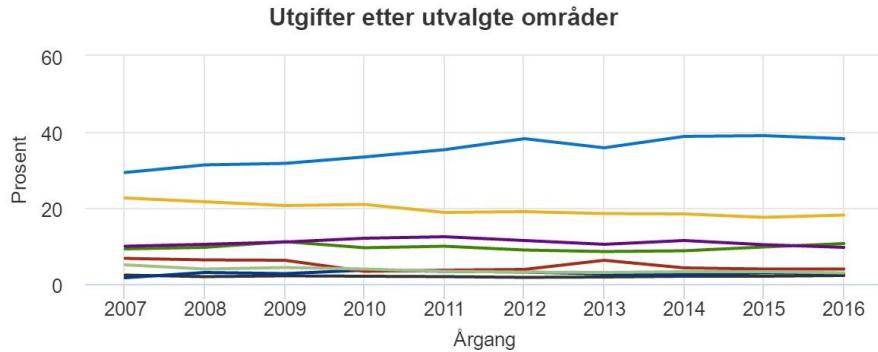

Kilde: Inntekts- og formuessstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå

Kommunens økonomi

Kilde: Statistisk sentralbyrå

- Brutto driftsutgifter, administrasjon og styring, i prosent av tot.brt. driftsutg., konsern
- Brutto driftsutgifter, barnehage, i prosent av totale brutto driftsutgifter, konsern
- Brutto driftsutgifter, grunnskoleopplæring, i prosent av totale brutto driftsutgifter, konsern
- Brutto driftsutgifter, helse og omsorg, i prosent av totale brutto driftsutgifter, konsern
- Brutto driftsutgifter, sosialtj., i prosent av totale brutto driftsutgifter, konsern
- Brutto driftsutgifter, barnevern, i prosent av totale brutto driftsutgifter, konsern
- Brutto driftsutg, vann, avløp, renov./avfall, i prosent av tot brutto driftsutg, konsern
- Brutto driftsutgifter, kultur, i prosent av totale brutto driftsutgifter, konsern

Kilde: Kommuneregnskap, Statistisk sentralbyrå

Finansielle nøkkeltall

	Kommunens lånegjeld per innbygger 55 590 NOK [per 2016]
	Kommunens driftsinntekter per innbygger 104 357 NOK [per 2016]
	Kommunens driftsutgifter per innbygger 97 160 NOK [per 2016]

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Višuvdna

Guovdageainnu suohkan – ofelaš Sámis

Guovdageainnu suohkan lea ja galgá leat ovdavázzinsuohkan Sámis. Višuvnnat čájehit ahte lea dáhittu ja áigumuš ovddidit suohkana bures, seammás go atná muittus ahte leat ollu faktorat mat dasa váikkuhit, gusket ja gáibidit ahte sihke sektorat, fitnodagat ja politihkalaš suorggit ovttasbarget.

Váldoulbmil:

Ovdánahttit Guovdageainnu suohkana geasuheaddji sámi servodahkan sihke ássiide ja ealáhussii.

Lea viiddis váldoulbmil mii speadjalastá ahte sámi kultuvra lea vuodđun ja riggodahkan suohkanii. Lea dehálaš ahte sihke sámi- ja dárokultuvra beassaba leat buohatalaga nu ahte servodat oažžu dan buoremusa goappašagain ja dainna lágiin beassá atnit ávkin vejolašvuodaid mat sáhttet addit positiiva lassiváikkhuhusaid.

Lea dehálaš ahte suohkanis leat buorit fálaldagat ássiide, sihke almmolaš bálvalusaid ektui ja maiddai kultur- ja astoáigefálaldagaid ektui. Ferte maiddai heivehit ahte ealáhusdoaimmain leat stabiila ja buorit rámmaeavttut.

Ovttasdoaimma ja oktasaš ulbillaš bargguid bokte, mat doaimmahuvvojít ángirvuodain, iluin ja movttain, galgá Guovdageainnu suohkan ovddiduvvot nu ahte šaddá geasuheaddjin sihke ássanbáikin ja fitnodagaid ásaheemiide.

NANNENSUORGGIT

EKONOMIJA

Guovdageainnu suohkanis lea mánga lagi rahčan heajos ekonomijain, lagi 2013 šattai ROBEK listui. ROBEK lea regishtar suohkaniid ja fylkkasuohkaniid badjel main ii leat nanu ekonomiija. Suohkanat ja fylkkasuohkanat mat lea ROBEK listtus fertejut oažut dohkeheami Gielda- ja oðasmahttindepartemeanttas ovdal sáhttet dahkat dohkálaš mearrádusaid loatnaváldiimiid dahje guhkeságasaš láigošehtadusaid ektui, maiddai galgá bušeahttamearrádusaid lobálašvuohta dárkkistuvvot. Dan oktavuođas mearridii suohkan geatnegahttojuvpon seastinplána, mii earret eará mielldisbuvttii stuora čuohppamiid suohkana bargoveagas, bisseheami ovdánahttinbiuin, ja buot doaibmabijuin mat eai lean láhkageatnegahtton, maiddái bidjat erset buot plánaid mat mielldisbukte eambbo olggosgoluid suohkanii. Álggus 2015 lei suohkanis kr. 11,4 millijovnna vuollebáza. Álggus 2016 čájehii rehketdoallu vuollebáhcaga kr 1,1 millijovnna. Mearriduvvon seastinplánas lea buktán bohtosiid. Seastinplána čájeha bohtosiid árabut go vurdojuvpon, ja čoggogjuvpon lassigeavaheapmi maid rehketdoallu čájeha orro buot gokčojuvpon. Ekonomalaš ovdáneapmi lea bureas čuvvojuvpon mielde, fokus lea bidjon bušeahttáuvvoleapmáí ja beavttálmahttidoibmii. Eará boađus seastinbiuin lea diehtelas unnit resursat ja unnit aktivitehta. Stuora oassi seastimis guoská virggiide. Buot čuohppamat leat dahkan dakkár dili ahte suohkan lea leamaš geahnoheapme doaimmahit vuodđodoaimmaid, dás oaiivilduvvo ahte eai leat leamaš nohka bargiid geat doaimmahit suohkana bálvalusaid.

Suohkanis lea odne stuora dárbu oažut ekonomalaš doaibmavejolašvuodaid mainna duste boahttevaš hástalusaid, sihke lassánan doaibmagoluid, investeremiid teknikhkalaš ja sosiála infrastruktururas ja strategalaš vuoruhemiiid ektui. Jagiid go čoggon lassigeavaheapmi lea mákson lea dat mannan doaibmadási ovdii. Seastinbiuin lea fokuserejuvpon ahte ássiid bálvalusfálaldagat eai galgá šaddat heajubut, muhto dat eará doaibmadássi reduserejuvpo. Lea bargojuvpon aktiivvalaččat effektiviseret doaimma ráhkadit buori balánsa gaskkal suohkana doaibmagoluid ja doaibmasisaboađuid. Dan dihte lea dehálaš ahte bargu olggosgolluseastin bijuigun joatká maiddái boahttevaš ekonomijiplánaágodagas. Jus galgá lihkostuvvat oažut dássedettolas doaimma lea mearrideaddji ahte reduserejuvpon doaibmadássi bisuhuvvo ovttá áiggi badjel, ja ahte bušehttií várrejuvvo ruhta goluide mat sáhttet boahtit.

PLÁNASTRATEGIIJA 2016 – 2019

Suohkanstivra mearridii plánastrategiija áigodahkii 2016 -2019. Dát reviderejuvvui 2017.

BUORIT EALLINEAVTTUT VUORASOLBEMUIDE

Aktivitehtaguovddáš vuorasolbmuide lea doaimmas. Suohkanis lea demeansakoordinátor 60% virggis. Suohkanstivras lea mearriduvvon demeansaplána 2015 rájes. Juovlamánu 2016 álggahuvvui oðđa beaivefálaldat demeansabuhcciide Goalseluddii. Fálaldat galgá dahkat vejolažän vuorasolbmuide orrut ruovttus vaikko sii dárbbáshit geahču ja veahki beaivválaš eallimis.

Suohkanis lea lagi 2016 lohkan- ja čállinveahkki fálaldat vuorasolbmuide geat dárbbáshit veahki almmolaš kantuvraaid, báŋkku jna ektui. Prošeavta lei sámediggi ruhtadan mas suohkan mívssi iešmávssu. Fálaldat loahpahuvvui seamma lagi.

EAMBBO BARGOSAJIT EALÁHUSQVDDIDEAMI BOKTE

Ovdánahttinkonsuleantta meannuda suohkana ealáhusfoandda doarjjaohcamiid, ja ovdagoddi mii lea suohkana ealáhusfoandda stivra "Handlingsplan for næringsutvikling i Kautokeino kommune" mielde, juolluda ohcamiid. Suohkan lágidii giđa 2017 ealáhuskonferánssa gos ledje mielde fitnodagat, politihkkarat ja almmolaš instánssat.

Jahkeraporta 2016

ÁLBMOTDEARVVAŠVUOHTA

Min suohkan lea mearridan ahte galgá leat dego rukses árpu olles min doaimmas leaš dal sáhka viessohoaiddáriid dahje skuvlamánáid birra. Dát mearkkaša ahte miehtá min doaimmahusa bargojuvvo álbtodearvvašvuodain, nu ahte dat boahá buorrin olles álbtomogji. Bargu álbtodearvvašvuodain joatká suohkana siskkobealde. Álbtodearvvašvuodajoavku, mii earret eará galgá fuolahit ahte álbtodearvvašvuota váldu mielde buot plánaide, lea ain aktiiva. Suohkanis lea okta áirras Finnmark Friluftsråd'as. Friluftsrådas lea ulbmil movttiidahttit olbmuid aktivitehtaide luonddus. 2016 mielde leat čadahuvvon mánga olgodallanbiju, nu go "perletur" prošeakta, gos muhtin guovlluide leat bidjon galbbat ja čalmmustahhton tuvraguovlun.

BUORIT DEARVVAŠVUODA JA SOSIÁLAFÁLDAGAT

Suohkana dearvvašvuoda-, buhcciidruoktu-, sosíala-, ja ruovttubálvalus addet bálvalusaid ovttaskas olbmuide láhkagáídusaid vuodul. Bálvalusat galget leat geavaheaddjiorienterejuvon, ollislaččat ja doarvát suohkana vejolaš rámmaid siskkobealde. Viidáset kvalitehta ja viidodat mearriduvvo das maid suohkanastivra juolluda guovddás juolludemii. Eastadandoaimmaigu bargat dan mielde go leat návcat iešguđe áiggis. Suohkanis lea bisánkeahthes bargu 2. linjábálvalusain ovttas ja muđui stáhta eiseváldiigu. Suohkan lea 2016 virgádan dearvvašvuodadvárá gii earret eará bargá nuoraigu, ja ođđa bioinšenevra gii dakhá ahte mii oažut johtileappo vástdusaid varrageahčcalemiigu jna mat váldojit.

BUORIT BAJÁŠSADDANEAVTTUT MÁNÁIDE JA NUORAIDE

Vuoi gievruda nuoraidfálaldagaid rahppui nuoraidviessu čavčča 2016. Suohkanis lea nuoraidkoordinátor oasseágiggevirggis. Lea virgáiduvvon prošeaktabargi gii ohca gaskaomiid Sámedikkis ja eará vejolaš finansierenbálkki vuoi sáhttá čadahit iešguđet giellakurssaid mánáide ja nuoraide iešguđet gielladásis. Sihke oahppat sámegiela, gievrudit sámegiela ja váldit vára/oahpahit nuoraide boares sániid ja dajaldagaid. Dás leat leamaš mielde mánga oasseváldi ja ruovttoluottadieđut leat buorit. Dát virgi lea sirdon ođđa ossodahkii čavčča 2015 rájes; giella ja kultuvra mii lea kultur- ja bajásšaddan ovttadagas.

ČÁHCEKVALITEHTA

Čáhcerusttet Guovdageainnus lea mánga jagi bártidan čáhcekvalitehtain. Manjel geasi ja čavčča go olu arvvi dáhpáhuvai dat mii ii leat ovdal dáhpáhuvvan; Guovdageainnu čáhcerusttet bisánii. Suohkanlaš heahtegearggusvuota bidjui sisá ja manjel sihke gearggusvuodajoavku ja suohkanbargiid intensiiva rahčamuša divvojedje čáhcepumppat ja biddjojedje fas funkšuvdnii.

INFRASTRUKTUVRA

Heitot ekonomiija lea mielddisbuktán ahte mánga infrastrukturdárbbu leat šaddan gáidat eará geatnegasvuodaid dihte, muhto suohkan lea ankkje vuoruhan muhtin johtolatsihkarastinbijuid nu go vázzinluotta Gárnetluohkás márkanii ja divvumiid kulturviesus. Vaikko jagi 2016 leat dakkon divvumat suohkanlaš vísttiin, lea ain olu divodeapmi. Suohkana divodanplána gárvistuvvo fargga.

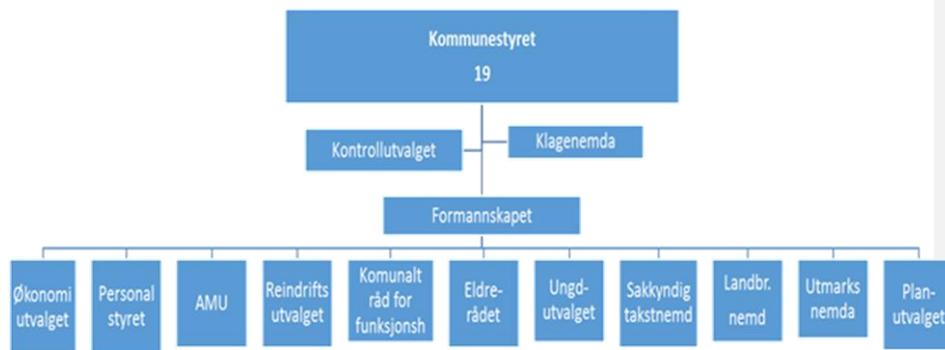
SUOHKANIIDOKTIIČASKIN

Jagi 2016 mielde leat čadahuvvon mánga čoahkkima ja čielggadeami dan našuvnnalaš proseassas suohkaniidoktiičaskima oktavuođas. Guovdageainnu suohkanii šattai proseassa boāđus ahte suohkan bissu nu go lea, ii časko oktii ránnjásuohkaniigu.

Politihkalaš stivrejupmi ja doaibman

Politihkalaš struktuvra

Oppalašgovva politihkalaš organiseremis:

Bellodat/parti **Áirasat/representanter** **Varrelahtut/Vararepresentanter**

Bargiidbellodat -
Arbeiderpartiet

1. Johan Vasara	1. Per Nils Saari
2. Inger Marit Bongo	2. Aslak Todal
3. Marit Karlsen	3. Nils Johan A. Gaup
4. Isak Mathis Buljo	4. Klemet Utsi
5. Mikkel Ailo Gaup	5. Elle-Helene Siri
	6. Marit Breie Henriksen
	7. Susanne Elisabeth Siri
	8. Anne Berit Skum

**Johttisápmelaččaid
listu**

1. Anders S. Buljo	1. Berit Marie P. E. Eira
2. Hans Ole N. Eira	2. Nils Henrik P. Sara
3. OI Johan Gaup	3. Elle Martine J. Eira
4. Henrik A. Sara	4. Berit Anne Oskal Kemi
5. Inga Maybritt Bongo	5. Anne Karen Sara
	6. Johan Aslak N. Logje
	7. Johannes Daniel A. Gaup
	8. Inga Biret Márja I. Triumf

Guovdageainnu Dáloniid Listu

1. Hans Isak Olsen	1. Ole Klemet Anders Hætta
2. Isak Mathis O. Hætta	2. Isak Thomas A. Triumf
3. Ellen Anete Hætta	3. Lars Heikki Saari

Jahkeraporta 2016

Sámeálbmot listu	1. Klemet Erland Hætta 2. Ellen J. Sara Eira	4. Lise Singer 5. Nikken Turi 6. Odd Arne Hætta 7. Nils Mathis M. Buljo
Gurutbellodat/Venstre	1. Anton Dahl 2. Ann-Catharina A. Lango	1. Johan Anders N. Somby 2. Maren Benedicte Storslett 3. Mikkel Ailo Logje 4. Ellen Cecilie Triumf 5. Aslat Ante L. Gaino
Olgešbellodat/Høyre	1. Mikkel Isak J. Eira	1. Isak Ole J. Hætta 2. Berit Anne Sara Triumf 3. Gunn Elisabeth Kristensen 4. Klemet K. Klemetsen 5. Odd Mikael A. Hætta

Oanehis čađageahčan stáhtusis

Suohkanstivra

Guovdageainnu suohkanstivras leat 19 áirasa. Suohkanstivras ledje jagis 2016 oktiibuot 4 čoahkkima ja meannudii 66 ášši. Jagi 2015 lei lohku 3 čoahkkima ja 52 ášši. Jagi 2014 ledje 4 čoahkkima ja 51 ášši.

Ovdagoddi

Ovdagottis ledje 13 čoahkkima ja meannudii 63 ášši. Jagi 2015 ledje 14 čoahkkima ja meannudedje 75 ášši. Jagi 2014 ledje 13 čoahkkima ja meannudii 102 ášši.

Eará lávdegottit

LÁVDEGODDI	ČOAHHKIMAT	ÁŠŠIT	2015 (ČOA.-ÁŠŠIT)
Personalastivra	5	9	3-7
AMU	4	7	2-6
Giellalávdegoddi	0	0	0-0
Ekonomijjalávdegoddi	4	11	
Nuoraidlávdegoddi	3	4	3-6
Plánalávdegoddi	4	22	1-1
Meahcástanlávdegoddi	1	1	0-0
Eanandoallolávdegoddi	2	10	1-5
Boazodoallolávdegoddi	0	0	0-0
Válgastivra	0	0	6-10
Doaimmashehttejuvvon olbmuid ráđđi	3	6	1 -3

Jahkeraporta 2016

Vuorrasiidráðdi	5	16	3-4
Váiddalávdegoddi	1	1	1-2
Dárkkistanlávdegoddi	2	19	2-11

SOHKABEALPERSPEKTIIVA POLITIKAS

Suohkanstivrválga lagi 2015 šattai nu ahte 7 nissonolbmo bohte mielde suohkanstivrii, dat mearkkaša nissonoassi 36,84%. Ovdagotti 5 áirasis lea 1 nissonolmmoš, dat mearkkaša 20% nissonoassi.

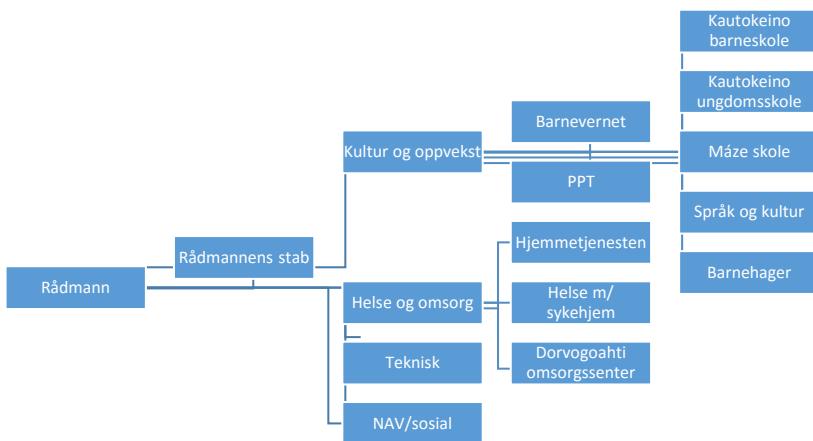
POLITIKALAŠ DOAIBMA 2016

Ássíid earret láhkageatnegahttonáššiin meannudii suohkanstivra dáiid:

- Gárrenmirkopolitihkalaš doaibmaplána ja suohkanlaš vuovdin- ja dárdjudannjuolggadusat
- Álggahit Friluftsråd Finnmarkui
- RUP doaibmaplána 2016 – 2019
- Oastinpolitihkalaš njuolggadusat Guovdageainnu suohkanii
- Suohkanođastus
- 5.skuvlabeaivi smávvaskuvlaceahkkái
- NAV sámi perspektiivvas
- Plána fitnodatdárkkisteapmái 2017 – 2020
- Suohkanlaš plánastrategiija dohkkeheapmi 2016 – 2019
- Politikhkalaš delegašuvdnjanjuolggadusat
- Mearridit opmodatvearú

Hálddahuslaš struktuvra ja doaibma

Hálddahuslaš struktuvra

PERSONÁLASEMINÁRA – JAHKÁSAŠ OKTASAŠ BEAIVI BUOT SUOHKANA BARGIIDE:

Personálaseminára dollui juovlamánus gos temá lei relašuvdnámáhttu. Suohkan lei láigohan Jan Spurkeland logaldalliin ja seminára dollui Diehtosiiddas. Personálaseminára oktavuođas dollui juovlabeavdi suohkana bargiide.

OPMODATVEARRU

Suohkan ásahii opmodatvearu vuosttaš geardde jagi 1988. Jagi 2006 viiddiduvvui dát astoággeopmodagaide maid. Lága mielde galgá opmodagain dahkkot ođđa dábalaš tákseren juohke 10. jagi. Opmodagaide geahčadeapmi álggi loahpas 2016 ja loahpahuvvui 2017. Tákserenbarggu lea áššedovdi opmodatvearrolávdegoddi ovttasbargguin opmodatvearakantuvrrain čađahan. Tákserenbarggu addá ođđa ja ođasmahtton vuodu olggosčálilhit opmodatvearu 2017.

Ekonomija

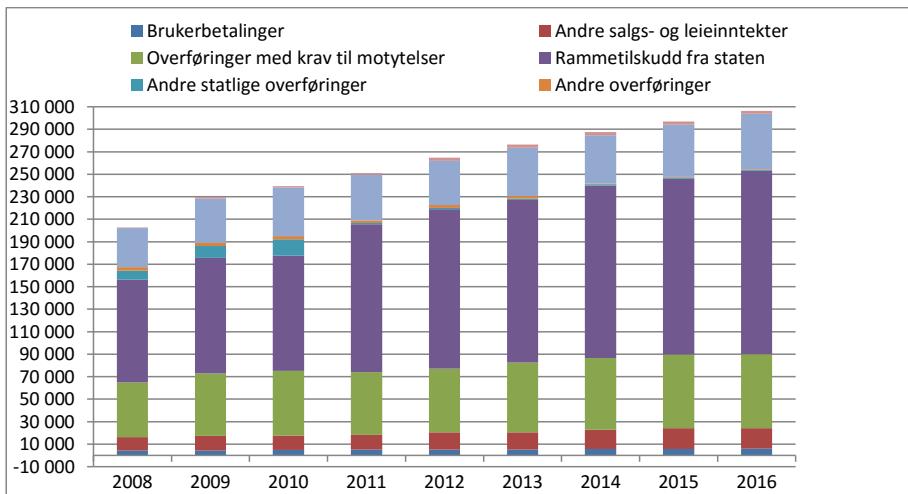
Doaibmarehketoallu

Obbalaččat

Brutto doaibmabohtosat lea erohus gaskkal suohkana doaibmagoluid ja doaibmasisaboäuid. Brutto doaibmabohtosat čájehit man olu suohkanis lea vel mainna gokčá netto finánsagoluid. 2007 rájes leat doaibmagolut leamaš eambbo go doaibmasisaboäut, nu ah te brutto doaibmabohtosat leat leamaš negatiivvat. Dát rievdaduvvui jagi 2012 ja suohkanis lea dan rájes leamaš positiiva brutto doaibmabohtosat. Dát čájeha ah te treanda jorgaluvvui jagi 2012. Jagi 2016 čájeha rehketdoallu brutto doaibmarehketoallu mii lea positiiva.

Doaibmasisaboäut

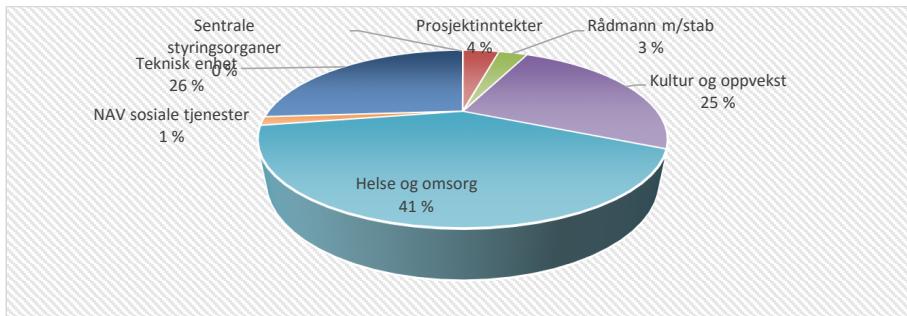
Govva badjel doaibmasisaboäuid manjhemus 9 jagi:

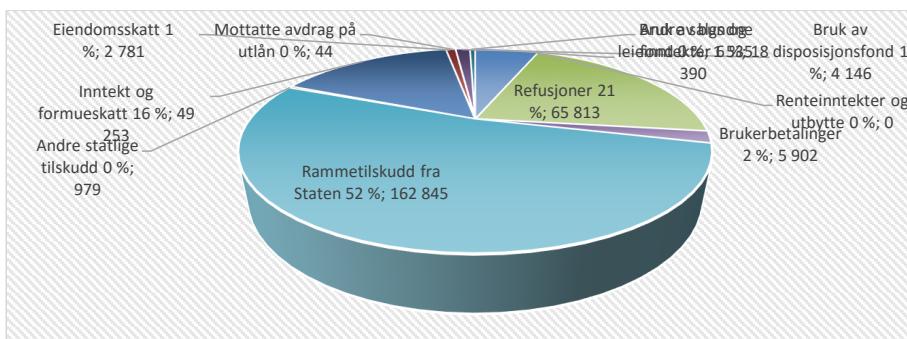
Stuorimus lassáneapmi sisaboäuin leat stáda rámmadoarjagat. Eará sisaboäuin lea maid lassáneapmi vaikko ii leat seamma lassáneapmi maid rámmadoarjagiin oaidná.

Sisaboäuin geavaheaddjimávssuiguin, eará vuovdin- ja láigosisaboäuin ja refušuvnnain lea stuorimus oassi dearvvášvuodas- ja fuolahuosas, gos stuora oassi guoská resursagáibideaddji geavaheddjiide. Sisaboäut juhkkoit ovttadagaide čuovvovaččat:

Jahkeraporta 2016

Suohkana doaimmaheapmi finansierejuvvo rámmodoarjagiigui maid stáhta juolluda, mii lagi 2016 dagai 52%. Éará stuora sisaboadoit leat vearut opmodat sisaboadoin (16%) ja iešguđetlágan refušuvnnat (21%). Refušuvnnat leat earret eará buohcci- ja riegádahttinruhta, refušuvnnat bálvalusaid ovddas maid eará suohkanat, fylkkasuohkanat ja stáda gokčet.

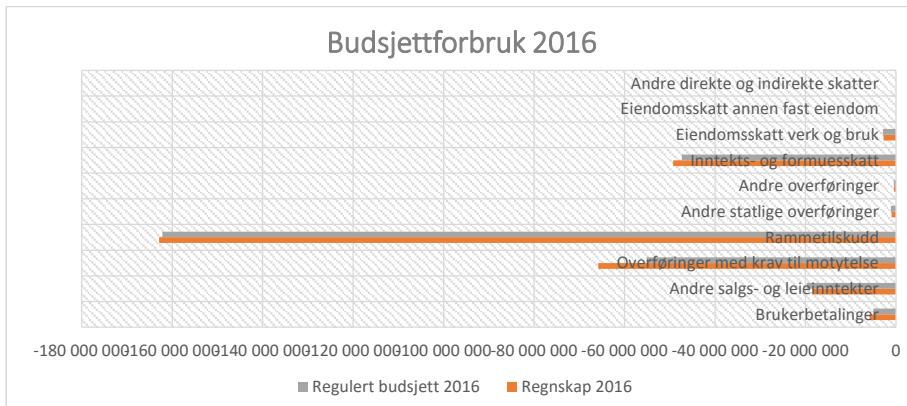

Bušeahttageavaheapmi

Go geahčá doaibmasisaboaðuid bušehta ektui leat lassisaboaðut kr. 12,46 mill. Váldoášši lassisaboaðuide leat dát :

- Obbalaš vearrosisaboahtu suohkaniidda šattai lagi 2016 eambbo go vurdojuvvon, dat addá lassisaboaðuid kr. 1,88 mill bušehta ektui.
- Buohccijávkánrefušuvnnat biddjojt bušehttii várrogasprinsihpa mielde, ja bušeahttaspiehkasteapmi ii leat eahpelunddolaš. Duohta refušuvnnat dahke lagi 2016 kr. 3,3 mill eambbo go dan mii lei biddjon bušehttii.
- Suohkan lea ožzon eambbo doarjagiid go dan mii lei biddjon bušehttii. Oosit prošeaktadoaimmain eai leat čáðahuvvon ja geavakeahes prošeaktaruhta lea várrejuvvon čadnon foanddaide. Gáiddusoahppofálaldat lea leamaš bivnnut ja lea buktán eambbo sisaboadoit go lei vurdojuvvon. Lassáneapmi bušehta ektui dakhá kr. 1,8 mill.
- Lassiárvodivat buhtadus šattai kr. 7 mill, ja lea 3,1 mill eambbo go bušehterejuvvon. Dát lasiha doaibmasisaboaðuid rehketdoalus, muhto das ii leat makkárge effeakta doaibmabohtosiidda dan dihte go submi presenterejuvvo sirdimiin doaibmagoluid vuollái.

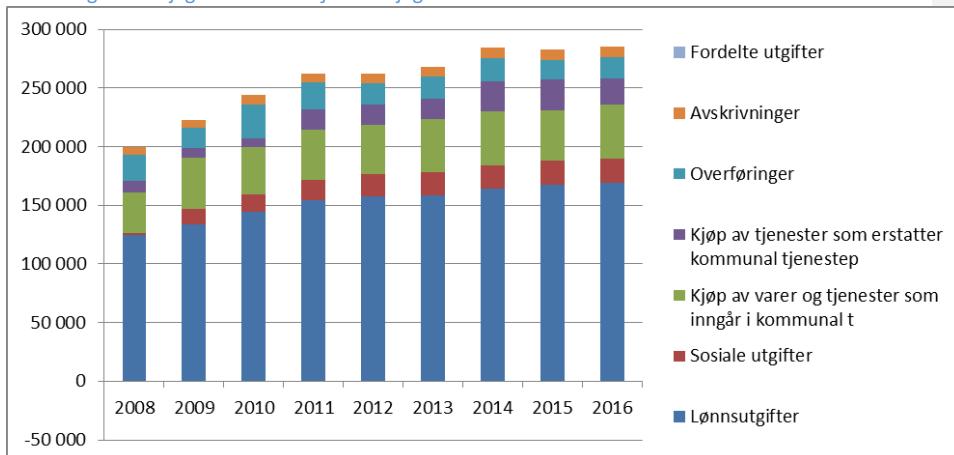
Jahkeraporta 2016

Doaibmaolggosgolut

Lea čielggas ah te bálkágolut leat dat stuorimus olggosgollu rehketdoalus. Ovttas sosiála olggosgoluigui dahket dát 64% olislaš goluin oktan reanttuiguin ja ossemávssuiguin, dahje 62% doaibmaolggosgoluigui. Bálká- ja sosiálaolggosgolut leat maiddai dat olggosgolut mat lassánit eanemus. Bálkálassáneapmi suohkansektoris lei lagi 2016 2,3%. Danne ledje bálkáolggosgolut galgat lassánit seammaládje. Seastinplána geažil leat virggiid reduserejuvvon. Lassin dolloje lagi 2016 mánga virggi rabas iešguđet siivaid dihte. Dát fáktorat čilgejít manne bálkágolut eai lassán eambbo go 1 proseatačuoggá jagis 2015 jahkái 2016. Muhtin seastinbijut eai leat addán olles beavttu lagi 2016, earret eará oðða vuorrobargoplána dearvvašvuoda- ja fuolahuosssodagas. Unnit resursaiguin lea dat dábálaš aktivitehta leamaš unnit, juoga mii dahká unnit olggosgoluid oastit gálvuid ja bálvalusaid. Gávvuid ja bálvalusaid oastin lea reduserejuvvon 1 mill ruvnnuin lagi 2015 ektui. Vuollegis reantodássi váikkuha vuollegis reantogoluid.

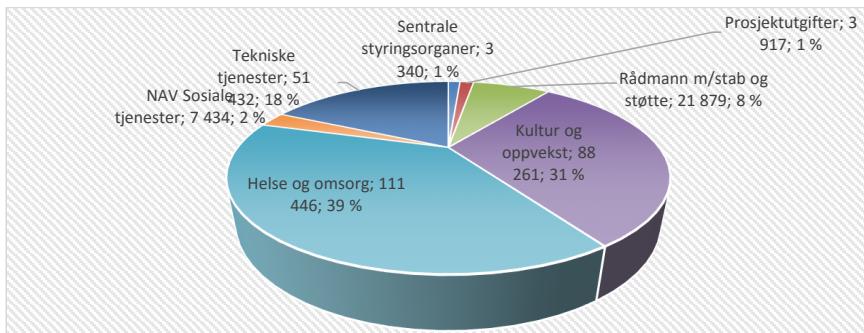
Doaibmagoluid bajilgovva daid majemus 9 lagi:

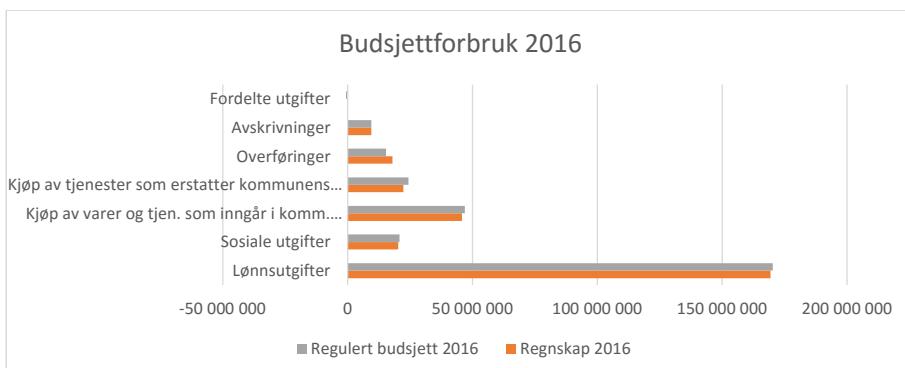
Jahkeraporta 2016

Bálkáolggosgolut

Suohkana stuorimus ovttagat leat dearvvašvuhta- ja fuolahuus ja kultur- ja bajásšaddan, dát noaðuhit bálkágaskaomiid 70%.

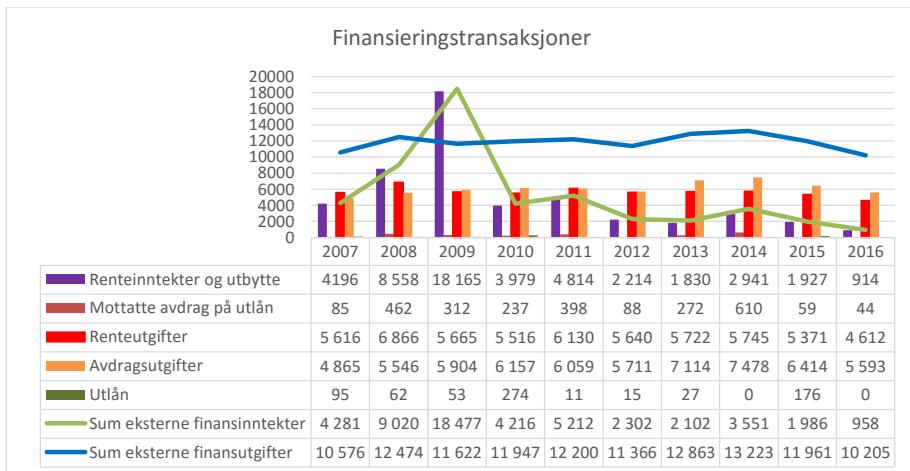
Bušeahttageavaheapmi 2016

Doaibmaolggosgolut leat bušeataas. Oasit unniidgeavaheamis leat dan sivas go plánejuvvon aktivitehtat eai leat čáðahuvvon nu go lei plánejuvvon. Virggit maidda leat virgáduvvon olbmot manjel go lei plánejuvvon dahje maidda ii leat virgáduvvon oktage dahká ahte bálkáolggosgolut šaddet unnit go bušehterejuvvon. Kombinašuvdna seastinbijuin ja rabasvirggiin dahká ahte bálkáolggosgolut eai lassán eambo go 1% go buohtastahtte jagiin 2015.

Ruhtadeamisirdin

Vuollegis reantodássi addá vuollegit reantogoluid. Ymber AS sálaš ii leat máksón olggos jagis 2016, dát addá unnit finánsasisaboaðuid. Suohkanis lea vejolašvuhta heivehit loatnamávssuid geahpádusaid surroðagaid mielde. Suohkan lea guhkidan ossemáksináiggi loanain ja lea šiehttan ahte máksá duše láhkageatnegatton loatnaossemávssut dassážii mii beassat eret ROKEKas, dan dihte leat ossemáksinolggosgolut unnon. li leat addon loatna (sosiálaloatna ja ealáhusloatna) jagis 2016.

Várrejumiid ja rehketdoallobohtosat

Jagi 2016 geavahuvvui 1,5 mill ruvdno ovddit jagiid gaskaomiin mat ledje bidjon fondii. Suohkan oačcui lagi 2016 olgguldas gaskaomiid (doarjagiid), gos 7,6 mill ii leat geavahuvvon, dát leat biddjon fondii boahtte jagiid geavaheapmái. Doarjagiid sturrodat iešguđetlágan doaibmabijuide dahká sullii 20 mill ruvno jagis 2016. Vuoi nagoda buorebut dustet boahttevaš ekonomalaš hástalusaid, biddjui lagi 2016 4,1 mill ruvdno hálldašanfondii. Lassin lea mis kr 1,087 dán jagáš bušeahntagaskaomiin geavahuvvon gokčat ovddit jagiid rehketdoallu lassigolaheapmi. Dasto galgá ovddit jagiid rehketdoallolassigolaheapmi buot márkon. Dán jagáš doaibmagaskaomiin lea kr. 1,579 mill mannán gokčat investeremiid mat čádahuvvo lagi 2016.

Manjel go várrejumiid leat čádahuvvon, dahká dán jagaš rehketdoallolassigolaheapmi kr. 8 446 130 mill.

Investerenrehketdoallu

Plánejuvvon investeremati eai šaddan čádahuvvot mángga siva dihte, oassi plánejuvvon investeremiin lea manjuduvvon jahkái 2017. Čádahuvvon investeremati doaibmagaskaomiin dagai ollislaččat kr. 3 134 551. Dat stuorimus investeremati leat vázzingeaidnu Gártnetluohkkái, bargu kulturviesus ja čáhcejođádagat. Dasa lassin leat boahtádadvon loatnageavahemiin kr. 5,1 mill ja sirdimiiguin doaibmarehketdoalus (iešruhtadeapmi) kr. 1,6 mill. Suohkan lonii gaskaomiid kr. 3,11 mill ja oačcui oassemávssuid ovddit loanain oktiibuot kt. 0,8 mill. Dás lea hupmu Viessobáńku álgghanloanatnagaskaomiid birra.

Oðða álgghanloanat ledje kr. 3 111 018 mill, veahá unnit go bušehterejuvvon. Oðða Viessobáńkoloanat mat eai disponerejuvvon, presenterejuvojt loatnagaskaoapmin mii ii leat geavahuvvon.

Oðða iežaskapitalasisabidju KLPas lea čállon investerenrehketdollui 834 927 ruvnnuin.

Balánsarehketoallu

Odða loanat kr. 6,4 mill válndoje loahpas lagi, dát čilge lassáneami báñkosisabijuin ja eará loanain. Laonat válndoje investeremiidda mat galge čáðahuvvot lagi 2016. Investeremati eai čáðahuvvon nu go lei plánejuvvon, ja muhtin oassi dain manjduvvo jahkái 2017. Suohkan válddi odða loanaid Viessobánkkus mat leat gaskkustuvvon álggahanloatnaulbmiliidda. Dát addá lassánan girjejuvvon árvvu loanain ja velggiigui mat leat olgguldasaide. Hálldašanfoanda lea lassánan seammasullasačcat go bušehterejuvvon várrejupmi ja dahká dál 4 146 043 mill. ruvnno. Ovddit jagiid unnitgolaheapmi mii ii lean máksón, máksó pr. 31.12.2016. Dán jagáš unnitgolaheapmi doaibmarehketoalus lea presenterejuvvon rehketoalloo-unnitgolaheapmin iežaskapítala vuollai 8 446 130 mill ruvnnuin.

Čadnojuvvon doaibmafoanda goargnu 19 912 112 mill ruvdnui, dasa lea čilgehus ovta stuorit prošeaktaaktivitehtas ja go lea várren selvkostfondii. Suohkanis eai leat ovdal leamaš iežas selvkostfoanddat ja badjelbáza selvkostsajin lea dál biddjon sierra čadnon doaibmafondii. Selvkostfoanddat dahket pr. 31.12.2016 2 947 234 mill ruvnnno.

Sihke penšuvdnagaskaoamit ja penšuvdnageatnegasvuodat lassánit. Vuositospiehkasteapmi mii lea erohus gaskkal sisamáksón vuottus ja penšuvdnagolus lea lassánan lagi 2016. Dat lea positiiva lagi 2016 ja yeahkeha lasiit johtuomiid.

Vealgeovdáneapmi

Guovdageainnu suohkana vealgi lea juhkon guovtto válndojovkui, loatna ruhtadanulbmiliidda ja loatna viidáset lonemii (álggahanloatna). Go daid manjemuus 2 lagi eai leat dahkkon makkárge stuorit investeremati, ii leat vealedzássi bálljo rievdan. Vealgeovdáneapmi dan manjemuus 7 lagi eksklusiiva penšuvdnageatnegasvuodaid.

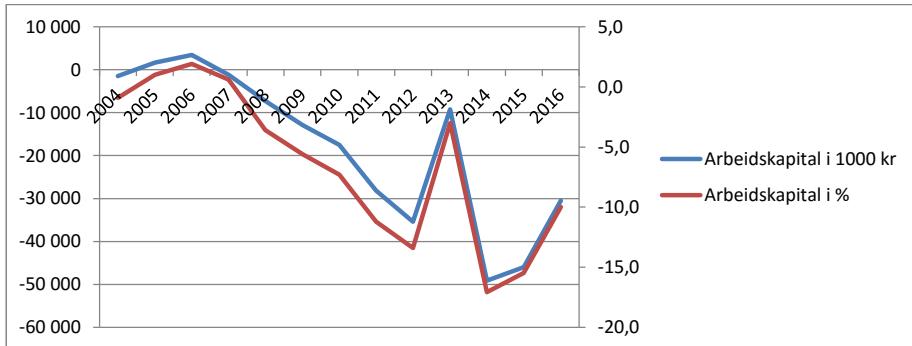
Hele 1000 kr	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gjeld investeringar	106 589	114 966	135 025	151 036	156 885	169 044	193 929	186 451	179 861	180 844
Videreutlán	13 000	13 000	24 645	26 904	25 922	23 775	22 947	26 296	25 480	26 251
Sum gjeld	119 589	127 966	159 670	177 940	182 807	192 819	216 876	212 748	205 341	207 095
Antall innbyggere	2 947	2 971	2 949	2 935	2 927	2 923	2 931	2 919	2 914	2 938
Gjeld pr. innbygger	40 580	43 072	54 144	60 627	62 455	65 966	73 994	72 884	70 467	70 488

Máksinnákca

Manjel heajosjagi 2014 lea máksinnákca šaddan buoret daid manjemuus 2 lagi. Oassi čilgehusas lea loatnaváldimiini investeremiidda, investeremati mat leat manjduvven jahkái 2017.

Bajilgovva bargokapítala ovdáneamis :

Jahkeraporta 2016

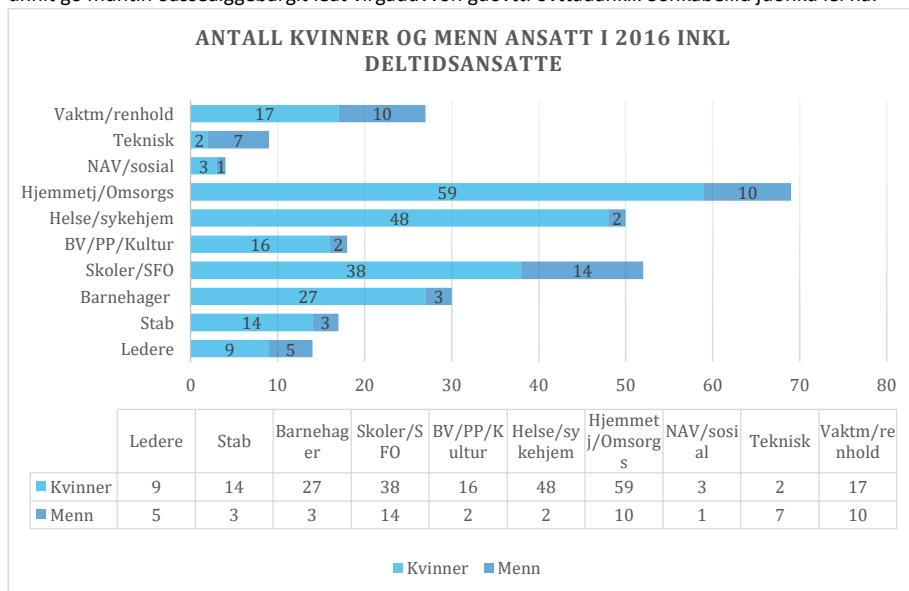
Dásseárvočilgehus, bargit ja HMS

Dásseárvvoláhka gohču bargoaddiid bargat doaimmalaččat, ulbmillaččat ja plánalaččat ovddidit dásseárvvu ja hehttet vealaheami. Almmolaš eiseválldiin, nu movt suohkanis, lea doaibmangeatnegasvuhta ja rapporterengeatnegasvuhta. Raporteren geatnegasvuhta boahþá ovdan jahkeraporttas. Doaibmangeatnegasvuhta boahþá ovdan doaibmaprógrámmas.

Min organisašuvnnas galgá leat seamma bálká seammalágan doaimmahuvvon barggus, go bargovásáhus ja gelbbolašvuhta lea seammalágan. Jus lea spiekasteapmi prinsihpain seamma bálká ja sohkabealledássetvuodas, ferte gávdnot áššálaš ágga. Min joðiheaddjít galget joðiheamis oačchuit dásseárvvu.

Bargit lohku

Guovdageainnu suohkanis ledje lagi 2016 290 bargi, oktan oasseággebargit. Duohta lohku sáhttá leat unnit go muhtin oasseággebargit leat virgáduvvon guovtti ovttadahkii. Sohkabeliid juohku lei ná:

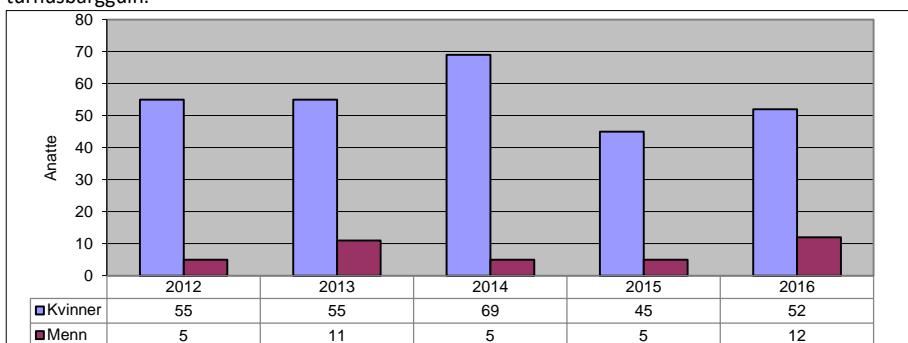

Hoavdajoavkkus leat ráððeołmmái, stába joðiheaddjít, ossodatjoðiheaddjít (oktan NAV- joðiheddjiin) ja 7 ossodatjoðiheaddji geain lea bušeahetta ja bargiid ovddasvástádus. Statistisk Sentralbyrå mielde lea nissonoassi almmolaš sektoriin Norggas leamaš daid majemus jagiid veahá badjelis 70%. Guovdageainnu suohkanis lea nissonoassi 80% lagi 2016. Nissonjoðiheaddjioassi lea Norggas 32-33%. Guovdageainnu suohkanis lea dát oassi 64%.

Jahkeraporta 2016

OASSEÁIGGEVIRGGIT

Jagi 2016 ožžo mánga vikára oasseáiggebargguid, dát čilge manne lohku oasseáiggevиргиин lea lassánan lagi 2015 ektui. Lassáneapmi dan manjemus lagi guoská sihke dievdduide ja nissoniidha. Leat ain eambbo nissonolbmot go dievdoolbmot oasseáiggevиргиин. Suohkan mearridii lagi 2012 odža njuolggadusaid unnidan dihte geavaheami sávakeahtes oasseáiggiid, ja bargiid geat leat hálíidian stuorit virggiid leat ožžon dan doppe gos lea leamáš vejolaš. Guovdageainnu suohkan áigu bargat unnidit logu oasseáiggebargiin, vaikko mii oaidnit ahte dát lea liige hástalussan turnusbargguin.

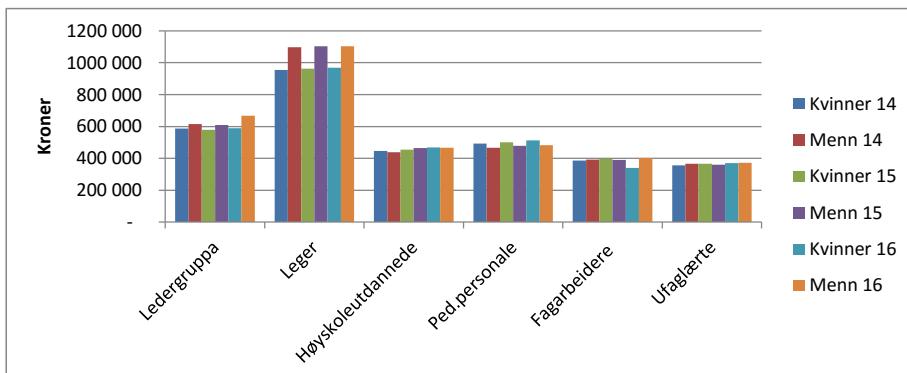

JAHKEBÁLKÁ GASKAMEARÁLAČČAT JUHKON SOHKABEALI JA GELBBOLAŠVUOĐA MIELDE

Buohtastahtiin bálkáovdáneamis lagi 2014 rájes jahkái 2016:

	Kvinner 14	Menn 14	Kvinner 15	Menn 15	Kvinner 16	Menn 16
Ledergruppa	586 143	615 000	579 467	609 480	589 050	666 640
Leger	955 000	1 097 000	962 000	1 104 000	969 000	1 104 000
Høyskoleutdannede	447 214	439 355	454 803	464 580	468 207	467 229
Ped.personale	493 510	465 773	501 658	479 409	512 162	482 500
Fagarbeidere	385 449	391 538	397 400	389 300	339 356	402 133
Ufaglærte	356 319	366 509	365 975	359 915	370 866	372 312

Lea miellagiddevaš oaidnit ahte nissoniid bálkádássi gaskkal pedagogalaš bargiid lea alit go dievduin. Sihke jodíhanjoavkkus ja doaktáriin lea dievduin eambbo gaskamearálaš bálká go nissonolbmuin. Dain eará bargojoavkkui leat bálkáerohusat unnit. Rekruterema oktavuodas fertet mii leat eambbo didolaččat mot sohkabealjuohku ossodagas lea, ja deattuhit lasihit dan sohkabeali mii lea unnitlogus. Viidáset fertet mii leat didolaččat báikkálaš bálkášehtadallamiin, vuoi garvit stuora bálkáerohusaid gaskkal sohkabeliid geain lea seamma gelbbolašvuohta.

DÁSSEÁRVU

Buot oktavuođain deattuha Guovdageainnu suohkan dásseárvvu, erenoamážiid giela- ja kultuvra siskkobealde. Suohkan lea guovttegialaš suohkan, dát boahča ovdan plánain, ja eará doaimmain ahte galgá leat dásseárvu gaskkal sámegielagpit ja dárogielagpit, sihke giela ja kultuvrra ektui.

Buollindoaimmahagas lea measta 20% nissonoassi, dat mearkkaša ahte Guovdageaidnu lea badjin Norgga riikkaid ektui. Dá lea boadus go strategalaš plánain lea bargojuvvon aktiivvalaččat oażżut eamboo nissonolbmuid bargguide gos eanas leat dievddut.

Lassin dásseárvui gaskkal sohkabeliid, ja gaskkal sápmelaččaid ja dáččaid, lea maid dehálaš ahte Guovdageainnu suohkan válđa bureš vuosttá ođđa riikkaássiid geat leat daid manjemus jagiid ásайдuvvon deike. Sis leat máŋgasat virgáiduvvon suohkanii, ja dat čájehuvvo ahte sii leat sihke čeahpit ja válđet ovddasvástádusa. Viidaset lea suohkan bargin oažžut alit dásseárvvu gaskkal sáme- ja dárogiela ja kultuvrra. Berre maid láhčit nu ahte sámegelmáhttu sis geain lea dárogiella eatnigiellan gievruduvvo.

Buot ovttadagat suohkanis deattuhit dásseárvvu iežaset beaivválaš doaimmas, ja maiddái go mearridit ulbmiliid ja ráhkadit plánaid ja njuolgadusaid. Dat mii guoská reporteremii lea doaimmahuas fásta sistema ja fásta skovvi maid ovttadatjodíheaddjít geavahit go reporterejít juohke kvartála ráđđeolbmái. Dása lea dásseárvu bidjon sisa fásta reporterentemán, juoga mii ládesta ovttadagaid plánet jahkásá aktivitehtaid iežaset aktivitehtaplánaide/doaibmaplánaide dásseárvvu hárrái.

DEARVVAŠVUOHTA, BIRAS JA SIHKARVUOHTA (HMS)

Guovdageainnu suohkan bargá bisánkeahtá HMSain, gos mihttomearri lea ahte mis galgá álo oktasaš, ollisláš sistema olámmottus buot bargiide. HMS galgá doaimmahuovvot eastadeaddjin ja systemáhtalaččat, ja oassin min beaivválaš ruttiinnain. Bargojuvvo bisánkeahtá buoridit sistema nu ahte šaddá áłkin ja doaibmin buot dásíide suohkanis. Suohkanis lea šiehtadus HEMISin, dat lea min lágideaddji fitnodatdearvvašvuodabálvalusas. Ráhkaduvvojtit jahkásáččat HMS-plánat oassin ovttadaga doaibmaplánaide.

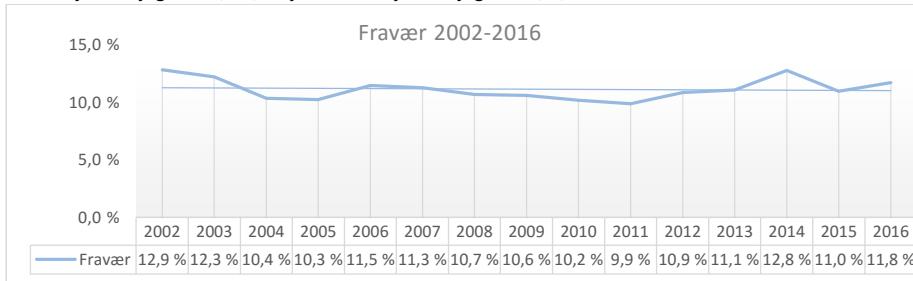
Bargobirslávddegottis (AMU) leat áirasat bargoaddis ja bargiidbealis. Ráđđeolmmái ja váldosuodjalanáittardeaddji leaba fásta áirasat AMUs. HEMIS mii lea min fitnodatdearvvašvuodabálvalus lea mielde AMU-čoahkkimiin. Guovdageainnu suohkan lea IA-fitnodat. Mis lea gulahallanolmmoš bargobirasguovddážis gii bagadallá jođiheddjiiid čađahit buohccijávkancuovvoleami, heivehanhástalusaid, feara makkár doarjjavejolášvuodaid ja eará

Jahkeraporta 2016

buohccijávkanbarggu oktavuođas. Suodjalandárkkisteapmi čađahuvvo juohke bargosajis oktii jagis. Ovttadatjođiheaddji čuovvula bohtosiid.

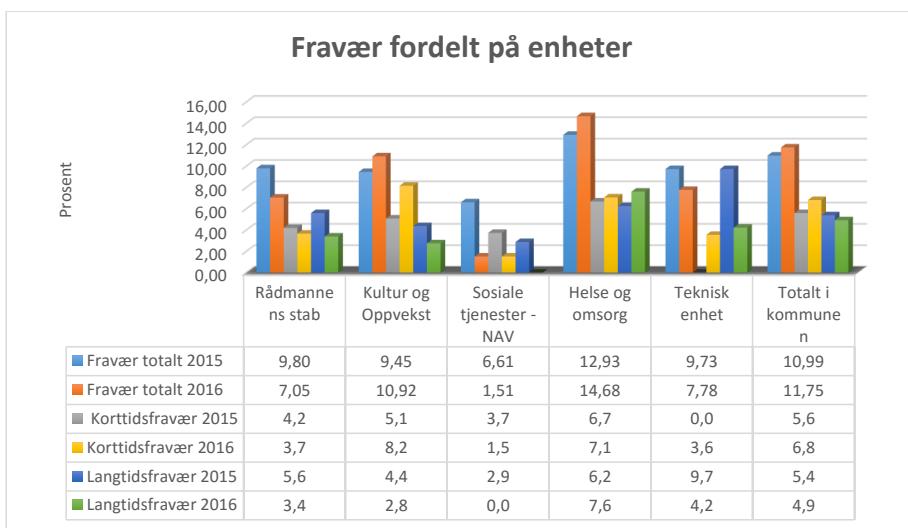
Buohccijávkan

Guovdageainnu suohkanis lea jagi 2016 buohccijávkan oktiibuoet 11,8 proseanta. Lea 0,8 proseantačuoggá eambbo go jagi 2015 lei. Buohccijávkan áigodagas 2002-2016 lei eanemus buohccijávkan jagi 2002, 12,9% ja unnimus jávkan jagi 2011, 9,9%.

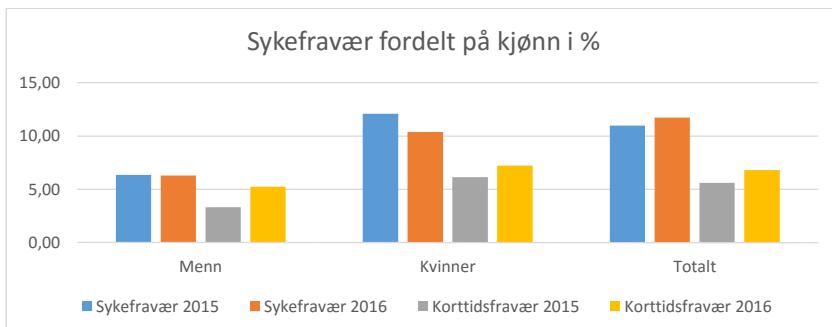
Leat stuora erohusat doaibmasuorggi siskkobealde. Dat stuora ovttadagat, kultur- ja bajásšaddan ja dearvašvuhta ja fuolahus, leat ovttadagat gos lea leamaš olu buohccijávkan. Go eará ovttadagain njiedjá buohccijávkan jagi 2015 ektui, lassána buohccijávkan dien guovtti ovttadagas. Dat mii lea positiiva lea ahte buohccijávkan dan manjemus kvartálaid 2016 orro njiedjame ja lea reduserejuvvo 9,5 proseantačuoggái 4.kvartálas 2016. Jagi mielde leat dakkon doaibmabijut reduseret buohccijávkama, muhto vásáhus čájeha ahte bisánkeahttá fokus buohccijávkančuovvoleamis lea lihkostuvvanfaktor oažžut buohccijávkama vulos. Fokussuorggit 2016 leat leamaš:

- Oððja vuodđoturnus gos bargit leat lasihuvvvo.
- Oððja programma buohccijávkančuovvoleampái vuoi systematisere čuovvoleemiid.
- Joðiheaddjít eambbo mielde dialogačoahkkimiid čaðahemiin.

Jahkeraporta 2016

Guovdageainnu suohkanis lea ovttasbargošiehtadus NAV Bargobirasguovddážiin ahte leat inkluderejeaddji bargobirasfitnodat. Go dahká šiehtadusa mielddisbuktá dat ahte bargoaddi, luohttámušolbmot, suodjalanáittardeaddjít ja eará bargit dain iešguđet bálvalussurggiin ovttasbarget mearredidolaččat oažut eambbo inkluderejeaddji bargosaji. Váldomihttu lea bargat systemáhtalaččat buoridit bargobirrasa, gievrudit bargolagasvuodá, eastadir ja reduseret buohccijávkama ja hehttet hilgojumiid bargoallimis. Gáibádus čuovvulit oanehisággejávkamiid mat leat dávjá, lea čavgejuvvon, nu ahte eastadivčče guhkitággejávkamiid.

Figuvra čájeha ahte buohccijávkan lagi 2016 lea stabiila dievduin ja reduserejuvvon nissoniin. Oanehisággejávkamis lea leamaš olu proseanttalaš goargjun goappašat sohkabeliin 2015 rájes.

Siskkáldas bearráigeahčan

Buot joðiheaddjit leat leamaš mielde kurssas siskkáldas bearráigeahčamis ja riskastivremis giða 2016. Ovttagat joðiheaddjit leat ovdal čaðahan čoahkkananbaserejuvpon kurssas siskkáldas bearráigeahčama birra; "Orden i eget hus". Ovttagat leat válðán atnui elektrovnalaš siskkáldas bearráigeahčansistema gosa joðiheaddjit ja earát geat heivejti (nøkkelpersoner) deavdit sísa buot rutiinnaid, njuolggadusaid, riskaanalysaid ja buot eará mii sihkkarastá buori siskkáldas bearráigeahču. Tertiálaraporteremis galget ovttagat rapporteret iežaset siskkáldas bearráigeahčan stáhtusa.

Elektrovnalaš siskkáldasbearráigeahčansistema doaibmá maiddai intraneahttan suohkana bargiide. Go suohkanbargi manná intranehttii suohkana dihtoris, lea dat vuosttáš siidu mii rahpasa suohkana intraneahttasiidu. Doppe gávdno bajlgovva rutiinnain ja njuolggadusain ja spiehkasteapmi raporterejuvvo. Áigumus dákkár čovdošin lea addit olles organisašuvdii beassama systemii mii doarju siskkáldasbearráigeahčama barggu, ja dát lea oktasaš sistema buot stivrejeaddji dokumeanttaide doaimmahusas, nu go lágade, láhkaásahusaide, njuolggadusaide, plánaide, prosedyraide min suohkanii. Dat galgá addit buori ja eaŋkil dokumentašuvnna rutiinnain, sihkkarastit bisánkeautes buorideami ja oahppama ja almmustahttit kvalitehta mii ii leat doallevaš. Geavaheapmi galgá veahkehit sihkkarastit bálvalusa kvalitehta, ja maid veahkehit eará bargit doaimmahit barggu doaimmalaččat seammás go njuolggadusat ja bagadusat čuvvojuvvojti. Buot oktasaš dokumeanttat leat čohkkejuvpon sierra dokumeantamodulii, ja das geas lea dárbu dáidda dokumeanttaide sáhttá ohcat daid modulas. Mihtomearri lea ahte dát galget ollesáiggi leat oðasmahttojuvpon. Dát addá sistema dieðihit ja meannudit spiehkastemiid, váldit olggos rapporttaid ja statistikhaid, ja dat lea čanahat gaskkal dokumeantamodula ja spiehkastansistema. Kvalitehtasistema lea maiddai olámmuttos buot sajjin gos dihtor ja interneahhta gávdno. Sistema implementeremis ii leat leamaš dat progrešuvdna maid hálidii, ja dat váikkuha ahte reaidu siskkáldasdárkkisteapmái ii doaimma nohka bures. Dákko gáibiduvvo eambbo rahčamuš rutiinnaid oðasmahttit ja stuorit geavaheapmi riskaárvoštallamiid ektui.

Ovttagat dahket riskaárvoštallamiid iežaset surgiid siskkobealde., muho árvvoštallamiid dokumentašuvnnat leat válezavčat. Ovttagat leat ožón gohču prioriteret riskaárvoštallamiid dokumentašuvnnaid. Lea bidjon johtui stuorit bargu oktiheihevehit suohkana riskaárvoštallamiid, nu ahte daid sáhttá čaðahit ja dokumenteret seammalágan vugiid/málle mielde.

Leat čaðahuvvon muhtin bearráigeahčut lagi 2016 mielde. Ovdamearkan sáhttá namuhit Datatilsyna sensitiiva persovdnadieduid ektui, bargobearráigeahču vuodðoskuvillas ja kulturviesus.

Ovttadagaid jahkediedáhusat – ráððeolbmá bargoveahka

Ekonomijaplána/Doaibmaprogramma/

Oanehis geahčadeapmi bargoveaga boaðusuksamis dán jagáš bušeahtha ektui :

Ráððeolbmá stába mihttomearri lea : "Addit buori bálvalusaid ássíide, álbmotválljejuvvoimidda ja ovttadagaide. Doaibmaplána 2016 lea ráhkaduvvon dán mihtu mielede kombinerejuvvon mearriduvvon vuoruhansurggiuin Guovdageainnu suohkanii : ekonomiija, sámi giella, buohccijávkan ja bargobiras."

Buorre bálvalus:

Suohkana ruovttusiidi ii leat duhtadeaddji. Mihttu jagi 2016 lei oažžut oðða ruovttusiiddu oðasmahttojuvvot ja funkšuneallán, muho dat bargu ii leat lihkostuvvan. Váldosivvan dasa lea ahte mis eai leat resursat/kapasitehta bargat dáinna bisánkeahttá, ja programmagálvu mii mis lea ii leat čalmmus, oððamállét dahje eaŋkil oðasmahttit. Jagi 2017 áigut mii dahkat šiehtadusa eará lágideddiin oðða programmagálvu oktavuoðas, muho go ráððeolbmá stábas eai leat lasihuvvon resursat, boahá siskkáldas bajásdoallanbarggu buktit hástalusaid.

Ekonomiija:

Buot oastimat galget čuovvut njuolggadusmearðusaid. Suoggis almmolaš háhkandoaimmas leat mis boares šiehtadusat mat eai leat šat doaimmas, dat mearkkaša ahte suohkan ferte dahkat fállávuoruid ja dahkat oðða šiehtadusaid. Jagi 2016 álggahuvvui čorgenbargu mii válða olu áiggi. Ekonomijaráððeaddi lea čádahan oahpahusa ja lea álgán bargguin. Leat čádahuvvun fállávuorut earret eará biilalisemis, telefovnain, elrávdnjelágideddiin, biebmobuktuumiin, bargu jotkojuvvo lagi 2017.

Min ááše- ja vuorkásystema lea boaris ii ge nagot daid oðða hástalusaid mat leat vuordimis. Dan dihte leat mii álggahan oðasmahttimá ovttas Kárášjoga ja Porsánggu suohkaniigui. Oðasmahttin šaddá ePhortes oððaseamos veršuvdnan, Elements. Dát lea resursageavaheaddji, muho bohtosat addet vuottu. Bargu jotkojuvvo lagi 2017.

Mis ii leat ollesárvosaš vuorkáplána. Go galgá ásahit elektrovnalašvuorkká fertejít buot ruttiinnat leat ráhkaduvvon ja leat oassin vuorkáplánas. Mii leat válðán atnui elektrovnalaš vuorkáplánaneavvu ja min fokus lea leamaš gárvet plána nu jodánit go vejolaš. Lea ráhkaduvvon boahtteággeplána mas ovdáneapmi galgá dáhpáhuvvot viissis dáhtonii, muho bargu sirdašuvvu dávýá go leat eará bargut maid ferte vuoruhit. Bargu jotkojuvvo lagi 2017.

Min Agresso bálká ja rehketdoalloprógráma veršuvdna lei beare boaris, mii oačciimet dieðu ahte dat ii boahán oðasmahttojuvvot nagodit boahtte jahkerekhetdoalu. Dan dihte dagaimet mii oðasmahttimá Agresso Milestone čavčha 2016. Dát lea maid ovttasbargu Kárášjoga ja Porsánggu suohkaniigui.

Stábajodiheaddji lea deattuhan ahte stába ii sáhte oastit maidege jus joðiheaddji ii leat dokkehan dan. Viidáset lea mearriduvvon ahte IT ii dingo makkárge bargobergasiid jus ii leat čálalaš diehtu joðiheaddjis geas lea ekonomalašovddasvástádus ovttadagas.

Ásahit e-fakturá dahje šiehtadangiro buktá seastimiid čálániid, báhpriiid, konvoluhtaid, porto ja áigegeavaheami ektui. Dan dihte ávžžuhit mii intraneahdas buot bargiid válđit atnui e-fakturá.

Mii maiddai sávvat ahte ássiid maid válljejit e-fakturá dahje šiehtadangiro suohkanlaš divvagiidda, mánáidgárdrehkegiidda jna. Plána bidjet johtui doaibmabijuid oažžut eambbo ássiid geavahit e-fakturá, čádahuvvo lagi 2017.

IT lea mannan čáda doaibmášehtadusaid mat buktet stuora seastimiid 2017. Seastin mielddisbuktá ahte ii leat dárbu bušeahttarámma 2017 lasihit.

Sámegilla:

Stábabargit leat válljen 9 doaibmabiju gievrudit sámegilla. Dát leat válljejuvvo vuoruhuvvon ortnetvuorus, dá stáhtus 2016:

Sámegiel bustávit buot suohkana dihtorin. Ovddasvástideaddji: IT. Čádahuvvon, buohkat álgét geavahit sámegiel bustávid. Sámegiel divvunprógráma buot dihtorin. Ovddasvástideaddji: IT. Lei čádahuvvon, muho bohte oðða hástalusat. Dáinna bargojuvvo, stábajodiheaddji dieðuid mielede.

Čállit ja vástidit e-poasttaid sámegillii. Bargiin leat dieðut doaibmabiju birra, váldo bajás juohke ovttain bargiidságastallamiin ja bidjo mihtun jus lea dárbu.

Buohkat geat máhttet čállit áášečilgehushaid sámegillii galget dahkat dan. Joðiheaddji oažžu signálaid jus lea dárbu oahpahussii, dát boahá deattuhuvvot.

Sii geat máhttet, čállit čoahkkingohčumiid sámegilli mat fas jorgaluvvot dárogillii. Čádahuvvo muhtin muddui.

Jahkeraporta 2016

Buot áššečilgehusaide ja dokumeanttaide galgá merkejuvvot goal lea originálagiella ja mii lea jorgaluvvon. Ovddasvástideaddji: giella ja čoahkkincälli. Dát lea jođus.

Buot reivvet mat čállojít suohkana sikkobéalde galget čállot sámegillii ja jorgaluvvot dárogillii. Čađahuvvo muhtin muddui.

Váldit mielde bargokontraktii ahte lea áigumuš oahppat sámegiela. Čađahuvvon muhtin muddui; okta ođđa čuokkis giellagábadussii almmuheapmái lea ráhkaduvvon ja mearriduvvon politikhkalačcat. Ovddasvástideaddji: personála.

Dikit bargiid leat mielde sámegielkurssain. Sihke álgokurssain ja čállinkurssain sidjiide geat hupmet sámegiela. Álgokursa lea álgahuvvon. 2 bargi bargoveagas leaba leamaš mielde álgokurssas.

Bargobiras olles doaimmahagas:

Intraneahhta lea siskkáldas siidu suohkana bargiide ja lea váldon atnui vuoi lea álki addit seamma dieduid buot bargiide, oktanaga. Siidu lea bidjon ágosiidun buot suohkana dihtoriidda go manná sisá internehtti. Deike biddjojít bargiide diedut, eanas jodihangottis. Siidu lea kombinerejuvvon intraneahhta ja elektrovnnaš siskkáldas dárkkistansystema suohkanii.

Oðasmahttojuvvon siskkáldas dárkkistansystema lea láhkageatnegahhton buot doaimmahaide, dáppe gávdnojít rutiinnat, njuolggadusat ja riskaanalySAT buot bálvalusaide maid suohkan doaimmaha. Okta mihttu jagi 2016 lei bidjat sisá suohkana siskkáldasdárkkistansystema elektrovnnaš siskkáldasdárkkistansystemi. Sivva manin siskkáldasdárkkistansystema galgá leat elektrovnnaš lea ahte dat šáddá eamboo olámuđui ja ákit buot bargiide. Lea olu bargu buot bidjat sisá ja ráhkadahtit dan mii mis ii leat, dán barggu fertejít ovttadagat iežaset ovddasvástádussuorrgis. Ráđđeolbmá stábas lea ovddasvástádus bajimuš oassái ja iežaset ovttadaga bargooassái. Spiehkasteamit dieđihuvvojít dál elektrovnnaš lea.

Buot bargit galget beassat systemii gos dieđiha spiehkastemii. Lea ain olu bargu siskkáldasdárkkistemii, dán ferte vuoruhit jagi 2017, ja earenoamázii deattuhit riskaanalySA.

Bargiidseminára 2016 čađahuvvui beallebeavvi buot bargiide. Kultur- ja bajášsaddanbargiide ja muhtin dearvvašvuoda- ja fuolahusbargiide lei seminára ovdal lunša, eará bargiide fas manjel lunša. Bargiidseminára lei allaskuvlla auditorias juovlamánu 2.beaivi 2016. Temá lei relášuvdnámáhttu maid olgguldas logaldalli doalai. Eahkes lei juovlabeavdi suohkana bargiide oktan olbmáguin. Eanemuš bargiid ledje duhtavačcat beiiviin.

Lei plánejuvvon čađahit mielbargiiskama; '10 faktor' čavčä 2016. Bargobirasikan manjiduvvui dan dihte go dát lea dušš Kommentert [ABL1]:

dárogillii. KS bargá jorgalit jearialdatskovi sámegillii ja oaivvilda ahte dát lea gárvvis beassážiidda 2017. Jodihanoavku

árvoštalai ahte mii eat áiggo čađahit dán iskama ovdal go dat gávdno goappašat gielaid.

Bargobiras ráđđeolbmá stábas:

Oassin bargobirasbargui lea mearriduvvon ahte galget dollot personálačoahkkimat juohke nuppi vahku. Stába lea válljen doallat 1 personálačoahkkima mánus buot bargiide, ja 1 čoahkkima mánus juohke ovttá bálvälušurggiin. Dasto šadet čoahkkimat juohke nuppi vahku ja buohkat leat mielde 2 personálačoahkkimiin mánus.

Eará doaimmat maid stába lea doaimmahan:

Juohke ođđa válgáágodagas galgá mearriduvvot ođđa plánastrategijja. Okta bargi ráđđeolbmá stábas lea ožzon oahpahusa ja sus lei válđoovdasvástádus ráhkadahtti. Suohkanstivra mearridii ođđa plánastrategijja juovlamánu 2016.

Politikhkalaš delegašuvdnjanuolggadusat dán válgáágodahkii mearriduvvui suohkanstivras juovlamánu 2016. Dát ráhkada vuodu hálldahuslaš delegašuvdnjanuolggadusat dát galget ráhkaduvvot giđa 2017.

25. ja 26. miessemánu dollui buorre ealáhuskonferánsa báikkálaš ealáhusdoaimmaide. Plána lea ahte dát galgá šaddat jahkásaš dáhpáhussan.

Ekonomijajodihedaddji Marit Elisabeth H. Gaup álggi bargui cuonománu 1. beaivi, dovdo bures ahte son válđá ovddasvástádusa ekonomalaš bajilgova badjel. Son bidjá oktii jahkerekhetdoalu, jahkebušehta, dakhá ekonomalaš árvvoštallamiid ja analysaid, ráhkada rutiinnaid das mii guoská ekonomijai, oðasmahtte njuolggadusaid ekonomijia beliin, ja buot eará bargguid mat gusket su fágasuorgá. Ekonomijajodihedaddji lea stábabajodihedaddji sadjásáš.

Mis ii leat ovdal leamaš buorre bajilgova badjel suohkana dihtoriid, telefovnnaid, ipad'aíd ja eará dávviriid. Leaoston sisá prográmma gosa viisot dávvirat registrerejuvvot vuoi šaddá buoret bajilgova buot suohkana digitála dávviriid badjel, eanaš oassi min dávviriin leat registrerejuvvon prográmmii.

Bálkákantuvra lea álgán mannat čađa iežaset rutiinnaid. Dat mearkkaša earret eará geahčcat leat go rievttes máksimat ja muittuhus ovttadatjodihedaddji ahte bálkká konterenlistu galgá mánnoсаčcat iskojuvvot.

Jahkeraporta 2016

Oðasmahttit rutiinnaid go galgá iskat viisot maid galgá dahkat go okta bargi heitá lea álggahuvvon, váldit eret beassanlobiid, váldit sisa dávvirii ja čoavdagiid jna.

Bálvaluskantuvrra bargiid addet ePhorte oahpahusa go ovttadat diedžia dárbbu dasa.

Min báikkalaš vuorká lea beare dievva. Boares vuorkámateriála galgá turkejuvvt IKAF Leavdnja. Mii eat leat vel dolvon maidege dohko dan dihte go mis eai leat leamaš resursat bálvaluskantuvrras geat gárvejít materiálaid nu ahete daid sáhttá doalvut. Mii leat álgán bargguin, muheto dát válldá olu áiggi.

Bargoaddipolitikhalašplána ja bálkapolitikhalašplána lei plánejuvvn oðasmahttit lagi 2016, min dálá plánat leat boarrásat. Resurssaid geažil ii lean dán vejolaš čadahit. Dát vuoruhuvvu vuostaa jahkebealis 2017.

Olu min njuolggadusain leat boarrásat, dát dárbašit oðasmahttojuvvt. Muhtin njuolggadusat gaiget meannuduvvt juohke odđa válgaágodagas. Njuolggadusaid oðasmahttin dakhko dadistaga. Finánsanjuolggadusat, ekonomijanjuolggadusat, telefovndanjuolggadusat ja fleksiágenjuolggadusat bohtet vuoruhuvvt.

Stábas lea leamaš 1,5 virgi unnit resursat giða 2016 go doppe ii leat leamaš sadjasaš go bargiin lei virgelohpi, dát mearkkašuvvo hui bures bálvaluskantuvrras ja bálká & personálas. Bargit geain lei virgelohpi leat fas barggus ja jođiheaddji lea ožon ruovttoluottadieduid ahete bargodilli lea buoret goappašat kantuvrrain.

Oanehis stáhtus ovttadaga siskkáldasdárkkisteamis ja HMS-plánas, maiddai juksanmearis:

Siskkáldasdárkkisteapmi:

Čilgehus johtuibidjon doaibmabijut ja plánejuvvn doaibmabijut sihkkarastin dihte oadjudahtti dárkkisteami, vrd. Suohkanlága § 48 nr 5:

Buot ſiehatduvvon bálvalusat vuodžopáhkas fitnodatdearvvašvuodabálvalusain leat dahkkon plána 2016 mielde.

Doaibmabidju	Čadahuvvot čuovvovačat	Raporterejuvvn čadahuvvon	Ovddasvástid eaddji
Suodjalusdárkkisteapmi	Čadahuvvo čakčat, suodjalusáittardeaddji ja HEMIS leat mielde	Čadahuvvon 06.09.2016	Stába-jođiheaddji
Bargiságastallamat	Bargoveagajodiheddji juohke ovttain bargiin	Čadahuvvon pr 01.10.16	Stába-jođiheaddji
Personálačoahkkimat	Oktii mánus	Čadahuvvon go bargoveagajodiheddji lea barggus	Stába-jođiheaddji
Kantuvračoahkkimat	Oktii mánus	Čadahuvvon go bargoveagajodiheddji lea barggus	Stába-jođiheaddji
Dieđihanrutiidna boares oassái jus buollinalárbma manná odđa oasis suohkanviesus.	Doallat čoahkkima tek.ovttadaga jođiheddjiin. Cielggada vejolašvuodaid. Ráhkada rutiinna. Buollinjođiheddji suohkanviesus (Nils Runar) lea mielde.	Gaskaboddosaš čoavddus: Ráidogoallostuuvon, unna buollindieđiheddjit monterejuvvon	Stábajodi. / buollinjođ. suohkanvies u
Bijut boahán ovdan suodjalangeahčamis 2015	Stábajodi. lea ovddasvástádus mearkkašumiide maid lea vejolaš rievadait bušeaha rámma siskkobalde.	Lea veahá báhcán	Stába-jođiheaddji
Buohccijávkanregisteren ja čuovvoleapmi	Čadahuvvo rutiinnaid mielde	Čadahuvvo heittekeahattá	Stába-jođiheaddji
Riskaárvoštallamat	Kursa jođiheddjiide giđdat 2016 Riskaárvoštallamidi ferté váldit kántorčoahkkimiin	Kursa čadahuvvon	Stába-jođiheaddji
Oðasmahttit stivrenoasi elektrovnnalaš siskkáldasdárkkistansistema	Oðasmahttit min boares systemaid,sirdit daid elektrovnnalaš IK, ráhkadit odđa rutiinnaid	Muhtin muddui čadahuvvon	Stába-jođiheaddji
Oðasmahttit ráđđeolbmá stába suorggi elektrovnnalaš IKas	Buot bargit ráđđeolbmá stábas fertejit oðasmahttit/ráhkadit rutiinnaid iežaset fágasurggiin, mat biddjojít elektrovnnalaš IK'i	Bargu lea álggahuvvon, muheto lea áddjái	Stába-jođiheaddji

Jahkeraporta 2016

Plánejuvvon HMS bijut:

Bidjat sisa buoridanbijuid doaibmaplánii 2017, geavahit suodjalusgeahčama 2016 duogážiin.
Jodíheddjiide ja suodjalusáittardeaddjái HMS oahpahusa sidjiide geat dárbbahit oðasmahttima dahje ii leat oahpahus.
Riskaárvvoštallán iešguðet surrgiin.
Systemáhtalaš ja mearrediðolaš bargu eastadit buohccijávkama ja oažut sadjái eambbo lagasvuoda.
Suodjalangeahčan čavčča 2017.

Ekonomiija - tertíalaraporteren

Rehketdoalloogut 2016:

Guovddáš stivrenorgánat – rámma 1

	Rev bušeahhta	Submi	Erohus	Golaheapmi %
Submi doaibmagolut	3 617 165,00	3 339 965,18	235 783,82	92,3 %
Submi olgguldas finánsagolut	0,00	272,13	-272,13	0,0 %
Submi sisaboađut	-39 000,00	-26 136,97	-12 863,03	67,0 %
Submi várrejumiid geavaheapmi	0,00	-14 600,00	14 600,00	0,0 %
Netto	3 578 165,00	3 299 500,34	237 248,66	92,2 %

Prošeavttat – rámma 2

	Rev bušeahhta	Submi	Erohus	Golaheapmi %
Submi doaibmagolut	2 592 500,00	3 916 659,77	-1 324 159,77	151,1 %
Submi sisaboađut	-1 576 597,00	-3 154 920,74	1 578 323,74	200,1 %
Submi várrejumiid geavaheapmi	0,00	-136 511,93	136 511,93	0,0 %
Submi várrejuvvonruhta	0,00	254 605,67	-254 605,67	0,0 %
Netto	1 015 903,00	879 832,77	136 070,23	86,6 %

Ráđđeołmmái oktan stábain – rámma 3

	Rev bušeahhta	Submi	Erohus	Golaheapmi %
Submi doaibmagolut	22 972 840,00	21 871 839,21	1 101 000,79	95,2 %
Submi olgguldas finánsagolut	0,00	7 132,99	-7 132,99	0,0 %
Submi sisaboađut	-1 868 298,00	-2 490 220,91	621 922,91	133,3 %
Submi olgguldas finánsasisaboađut	0,00	-18 368,20	18 368,20	0,0 %
Submi várrejumiid geavaheapmi	-600 000,00	-600 000,00	0,00	100,0 %
Submi siskálđas finánsasirdimat	-62 000,00	-63 959,90	1 959,90	103,2 %
Netto	20 442 542,00	18 706 423,19	1 736 118,81	91,5 %

Kommentárat golaheapmái mearriduvvon bušeahta ektui:

Rámma 1, guovddáš stivrenorgánat

Rámmas mii sisdoallá buot politihkalaš lávdegottit ja sátnejodíheaddji bušeahtha lea unnit golaheapmi kr 237 248,66 bušeahtha ektui. Dásá lea váldosivvan ahte nuoraidlávdegoddi ii leat juolludan kr 100 000,- iežaset ruđain. Viidáset eat leat mii ožzon rehkega Kárášjogas dan politihkalaš Ávjobárrí ovttasbarggu ovddas, cállingotti doaimmaheamis mii juste dál lea Kárášjogas. Dát lei bušehterejuvvon 100.000,- ruvnnuň olggosgollun. Dat lea bušehterejuvvon ovttain Dásseárvolávdegottiin, jagis 2016 eai leat čađahuvvон makkárge čoahkkimat. Dá lea oassi seastinvuođus rámma 1* bušeahtha ektui.

Jahkeraporta 2016

Rámma 2, prošavttat

Rámma 2 leat iešguðetlágan ovddasvástádusat mat geavahuvvojít prošaktaruðaide ja doaimmahanbargguide mat leat sirrejuvvon eret eará doaimmas nu go omd IT-ovttasbargu Kárásjogain ja Porsángguin gos olggosgoluid ferte juohkit 3 suohkanii jagi mielede. Rámmas lea unnit golaheapmi kr 136 070,23 bušehta ektui. Opmadatvearroprospektii 2016 lei olggosgoluide bušehterejuvvon kr 370.000 eambbo go dan mii golahuuvvui, dát lea sírdon jahkái 2017 go prošakte loahpahuvvo gíða 2017. Viidáset lei bušeterejuvvon beare unnán min suohkana oassái IT – ovttasbarggi doibmii. Eará ovddasvástádusat: mánádgárdedoarjagat, válodosuodjalanaáttardeaddji ja doarjja ráððeolbmá joðihanoavku oahpahussii manai measta nullii.

Rámma 3, ráððeolbmá stába

Ráððeolbmá stábas lea unnit golaheapmi kr 1 736 118,81, dát lea beare stuora seastin mii lea guoskkan dušše bargiide. Go geahčá rámma ovddasvástádusii oaidná ahte seastimat leat dan dihte go mis leat eanaš áigge jagis leamaš rabas virggiid dahje guhkesáiggebuohccidieðihuuvomat gos virggiin eai leat leamaš sadjásaččat, reasta seastimiin leat kursaoassálastimati, maiddai mótke- ja orrunolggosgoluit kurssaid oktavuodas. Leat maiddai seastimat čalgobijuu, fágagirjálašvuodain ja eará maid berrešii geavahit bajásdoallat ja odasmahttit min bargiid kompetánsa.

Viidáset berre buot dáið seastimiid garvit doaimmatusas nu ahte min bargiid sahettet oažut eambbo vejolašvuodaid ovddáneapmái ja odasmahttimiil iežaset fágasurggiin.

Stáhtus politikhalaš mearrádusain:

Ovttagat galget raporteret ráððeolbmái go čáðahit politikhalaš mearrádusaid. Buot politikhalaš mearrádusat mat leat ášseemannuduvvon ovttadagas galget čállot rapportii, maiddai stáhtus das mii lea doaimmahuuvvon.

Lávdegod. ja ášenr	Mearrádu- s- dáhto	Ášenamma	Stáhtus	Doaimmah uvvon dáhton
KST 19/14	23.06.14	Opmodatvearru – Opmodagaid óððasiidtakseren	Buot lea mihtiduvvon. Okta oassi lávdegottecohkkimiin ja punchingas ja arkiveret čoggjuvvon materíalaid lea báhcán. Váiddameannudeapmi ferte maid dahkkot gíða 2017.	
KST 22/16	16.06.16	Fitnodatdárkkisteapmi – Suohkaniidgaskasaš vuorká Finnmark IKS	Ii čáðahuvvon, ráððeolbmá stába kapasitehta geažil. Oassin eaiggátvuoðadieðáhusas .	
KST 47/16	15.12.16	Bušeahttamudden – juovlamánu 2016.	Punchejuvvon nu go mearriduvvon.	Juovlamá nu 2016
KST 50/16	15.12.16	Fitnodatdárkkisteapmi – VEFAS IKS.	Ii čáðahuvvon, bargojuvvo olles eaiggátvuoðadieðáhusain gos leat buot fitnodatdárkkisteamit. Bidjo ovdan suohkanstivrii 2017	
KST 53/16	15.12.16	Fitnodatdárkkisteapmi – IKA Finnmark. (Eaiggátvuoðadieðáhus)	Oassi eaiggátvuoðadieðáhusas.	
KST 55/16	15.12.16	Joatka kássakredihtas 2017.	Čáðahuvvon. .	Óððajagi mánu 2017.
KST 58/16	15.12.16	Ekonomijaplána 2017 – 2020	Geavvá olles jagi.	

Dásseárvu

Duohta dilálašvuoda čilgehus, maiddai doaibmabijut mat leat joðus ja plánejuvvon doaibmabijut vuoi ovddida dásseárvu ja hehtte vealaheami, vrd. Suohkanlága § 48, nr 5:

Ráððeolbmá stábas eai leat mis makkárge erenoamáš bijut. Stábajoðiheaddji ii leat ožon makkárge ruovttoluottadieðuid bargiin dahje earáin vealaheami birra.

Jahkeraporta 2016

Personálakonsuleantta ráhkada dásseárvoraportta mii lea oassi jahkeraporttas 2016.

Bargit

Ovttadaga ovdáneapmi buohccijávkamis 2016

Kwartála	Obbaláš jávkan %			Oanehisjávkan % (bargoaddiáigodat)		
	Ollislač.	Nissonat	Dievddut	Ollislačat	Nissonat	Dievddut
1	6,03	7,82	2,73	6,03	7,82	2,73
2	10,24	13,24	2,84	4,11	4,62	2,84
3	8,29	10,83	0,4	2,13	2,68	0,4
4	4,4	5,68	1,6	2,68	3,18	1,6
Dán jagáš	7,05	9,24	1,97	3,67	4,39	1,97

Oanehis geahčadeapmi stáhtusis (čuovvoleapmi buohccidiedihuvvomii):

Stábajodiheaddjis lea čuovvoleapmi buohkaiguin geain lea buohccijávkan vrd. min njuolggadusaid.

Buohccijávkan 2015 lei 9,8%, mis lea njiedjan 9,24% jagis 2016. Dá leat eanas guhkesáiggejávkan muhto maiddai veahá redukšuvdna ollislaš oanehisáiggejávkamis. Oanehisáiggejávkan lei lagi 2015 4,20%, lagi 2016 lei 3,67%. Ráddeolbmá stábas leat unnán dievddut, nu ahte leat nissonat mat dahket válodgeattu jávkamis. Stábajodiheaddji joatká čuovvoleemiin go bargiid leat buohccidiedihuvvon, maiddai geahčala leat eambbo fárrolaga bargiiguin ja dainna lágiin eambbo vuhtiiváldit sin.

Lohku čadahuvvon mielbargiságastallamiin dán lagi:

20 ságastallama 20 vejolaš

Dáhton	Vuolláičála
28.03.2017	Karin Hætta Stábajodiheaddji

Ráddeolbmá ruovttoluottadiehutu:

Stábajodiheaddji reporteren reflektere oamedovddolaš čuovvoleami ovta oasi mihtuin, mat leat dehálačcat olles suohkanorganisašuvnna funksuvdnii, muhto maiddai olggos guvli. Dat maid reporteren ii reflektere lea ovttadaga strukturerejuvvon barggu bajimuš mihtomeriguin ja ossodat spesifikkia mihtomeriidi.

Lean duhtavaš čuovvoleemi ja reporteremi siskkildasdárkkisteami ja HMS dáfus ja vuorddán dásseárvvu mihtuid ovddasguvli. Mudui vuorddán mun ahte ovttadat gearggha barggu ráhkadit listu badjel politihkalaš mearráusaid. Vuorddán mudui ahte ovttadat geargá bargguin ráhkadit listu politihkalaš mearráusain mat galget čadahuvrot suohkanis ja ahte dat listu čadatáig ge odasmahttojuvvo, vuoi sihkkarastte vejolašvuoda dárkkistit ahte politihkalaš mearráusat čuovvuluvvojtit. Dása berre ásahit muittuhusa go áigemearr leamannan.

Lea jierpmálas ovttatjodiheaddjis reporteret mot seastin lea dagahan eahpelunddolaš vuollegris doaibmadási ja konsekveanssai d das. Ovttadat lea addán dárkilis reporteremiid, muhto mun váillahan konkrehta reporteremiid das makkár konkrehta seastinbijut leat čadahuvvon lagi mielde ja makkár odda siskkildasdárkkistandoaimmaid ovttadat lea dahkan.

Stábajodiheaddji lea lihkostuvvan hui bureas buohccijávkanredukšuvnnain ovttadagas. Vuoigna ja dássedis bargomokta ovttadagas addá gova bargobirrasis ja ovttadaga jodiheamis. Čadahit 20 mielbargiságastallamiid válidá hui olu áiggí. Mun lean duhtavaš go stábajodiheaddjis lea 100% boadusjuksan dainna.

Čuovvoleapmi mihtuin sámi giela ektui lea leamaš buorre ja reporteren vástida dása. Mun vuorddán ahte čuovvoleapmi sáme gielat áššemeannudeddiidjii cáalalaš sámegielageavaheapmi šáddá vel buoret ja ahte olgguldas symbolat nu go omd. siskkáldas diedut ja almmuheamit leat sámegillii. Didolašvuota geavahit sámegielas sosiála institusuvnnain barggu oktavuodas sáhttá šáddat buoret, go dárogielagat leat das, geat ipmirdit sámegielas. Mun oainnán maiddai ahte dat neavvut maid suohkan lea válidán atnui sámi giela ektui maiddai geavahuvvojít dákkár reporteremiida. Ahte stábajodiheaddji lea bargame ráhkadit strategijaplána sámi giela ektui, čájeha ahte mihtut geavahit cambo sámegielas ovttadagas manná viidaset stábajodiheaddji jodiheami vuolde, mu seaguheami haga. Dainna lean hui duhtavaš.

Jahkeraporta 2016

17.03.2017 Dáhton	Kent Valio Ráðdeolmmái
----------------------	---------------------------

Ovttadaga jahkediedáhus – ovttadat kultur- ja bajásšaddan

Ekonomijaplána/Doaibmaprógramma

Oanehis geahčadeapmi boaðusjuksamis dán jagás bušehta ektui:

(vuolggasadjí lea mearriduvvon ekonomiija- ja doaibmaplánas)

Doaibmabidju:	Doaibmabidju čaðahuvvon ná:	čaðahuvvon
Mihttomearri: Gievruit sámegiela		
Áššemeannudit sámegillii Geavahit sámegiela buot arenain	Bargit geat máhtte sámegiela, meannudit áššiid sámegillii Sámegiella váldogiellan buot čoahkkimiin, go sámegielagat leat eanetlogus Sámegielagat vikárabargguin Čállit e-poasttaid sámegillii Nuvttá sámástan-kursa suohkanbargiide bargoáiggis. Sámástan kursa ovttva diimmu vahkkus bargiide geat eai máhte sámegiela	Eanemus áššemeannudeaddjit leat meannudan áššiid sámegillii Čoahkkimat jorgaluvvojít dárogillii Sámegiel tastatura buot dihtoriin Bargit geat máhttet čállit sámegillii, čállit e-poasttaid sámegillii 2 kurssa čaðahuvvon. Bistán 4 mánu. 13 oasheváldi. Buot mánáidgárdebargit máhttet sámegiela.
Mihttomeari: Doalahit bušehta siskkobealde		
Doallat bušehta Badjeláiggebarggu galgá šiehttat ovttadatjodiheddjiin ovdagihfti	Ossodatjodiheaddjit/rektorat raporterejít juohke mánu ovttadatjodiheaddjái jus olggosgolut leat eamboo go bušehterejuvvon.	Ossodatjodiheaddjit leat čuvvon mearrádusa. Bargit leat čuvvon mearrádusa, lea doaibman bures.
Mihttomearri: Gievruit bargobirrasa		
Čaðahit mielbargiiskama Hemis doallá kurssa konfliktagiedahallamis	Bidjat doaibmabijuid ovttas bargiiguin, dárbbu mielde Guovdageainnu mánáidskuvla doallá beallebeaivvi kurssa bargiide, mot giedahallat váttisvuodaid	Manjduvvon 2017 Čaðahuvvon giđa 2016
Mihttomearri: Gievruit mánáidsuodjalusa- ja PPB bargiid gealbbu		

Jahkeraporta 2016

Geavahit agresso, dahkat bargiid geat barget omd bálkkáin doaimmaid álkibun, omd. deavdit olggos mágkerehkegiid agressos.	Čaðahit Agresso-kurssa bargiide.	Ii čaðahuvvon.
Geavahit dihtorprógrámmáid "Familia" ja app.	Čaðahit kurssa buot mánáidsuodjalusbargiide mot geavahit "Familia" prógrámma ja oastit neahttabreatha bargiide, nu ahte sii sáhttet bargat vaikko gos, ja vaikko goas (dat dagašii sin bargodili álkibun).	Čaðahuvvon
SEVU –oahpahus	Gievrudit PP-bálvalusa bargiid gealbbu.	Čaðahit kurssaid oðða gáibádusaid mielde.
Mihttomearri: Gievrudit geavaheddiid bálvalusaid		
Kurset bargit mánáidsuodjalusas PMTO-terapevttaín ja ICDP-bagadalliin	Bargit mánáidsuodjalusas bagadallet vánhemeti, bagadallan dakhko joavkuin	Ii čaðahuvvon
Bidjet fokusa fágaidgaskasaš ovttasbargui, fágabargiide geat barget mánáiguin ja nuoraiguin, dieðihit mánáidsuodjalussíi (dieðihangeatnegasvuhta)	mánáidsuodjalus, PP-bálvalus, dearvvašvuoðabálvalus ja politijiat leat oasseváldit fágaidgaskasaš teamas. Skuvlat ja mánáidgárddit dollet mánnoساž čoahkkimiid, dáin čoahkkimin lea fágaidgaskasaš teama fárus. Dáppe ožzot sii geat barget mánáiguin ja nuoraiguin bagadallamiid.	Čaðahuvvon. Oktii mánus fágaidgaskasaš čoahkkimat skuvllaiguin ja mánáidgárdiiguin.
Mihttomearri: Buoridit ja gievrudit oahppanproseassaid skuvllas		
"Árvvoštallán oahppamíi" "Bagadallan bagadallankorpsas"	Skuvlat ráhkadir árvvoštallaneavttuid Goabbáge skuvla vállje guokte dási maid áigot buoridit	Čaðahuvvon Bargu lea joðus ja bistá čakčii 2018
Oanehis stáhtus ovttadaga siskkáldasbearráigeahčus ja HMS-plána, maiddai mihttojuksan:		
Doaibmabidju	Doaibmabijut čaðahuvvojít ná	Čaðahuvvon
Suodjalusgeahčamat, kárten ja dárkkistusat. Riskaárvvoštallán ja reviúvdna sistemaaktivitehtat. HMS/IK-sistema árvvoštallán; Stáhtus, spiekastteamit ja váilevašvuðat. <u>Ráððeaddin ja konsultašuvdna:</u>	Hemis lea mielde suodjalangeahčus Beaziedievá mánáidgárddis ja Bálga mánáidgárddis (goappašat mánáidgárdiin). Fokus lea buohccijávkamis ja psykososiála bargobirrasís. Buot ossodagat čaðahit suodjalangeahčuid ovdal geasseluumu, giðda jahkebealis. Ráððeaddin telefónna, e-poasta bokte.	Leat čaðahuvvon suodjalangeahčut buot bargosajiin. Bargu riskaárvvoštallamin lea ágon, ja bargu joatká 2017.

Jahkeraporta 2016

Ráððeaddin systemalaš HMS-barggus, bargobirrasis, bargodearvvašvuodas, bargobuhitvuodas, ergonomijas ja suodjalanbarggus Ráððeaddin buohccijávkama ja barguimáhcandoaimma ektui, maiddai konfliktagiedahallamis, psykososiála beliin ja AKAN/gárrenmirko. Ráððeaddin go rievðada lokálaid, bargobiergasiid ja produkšuvdnaproseassa. Konsultašvnnat bargomedisiinnalaš váttsvuodaid hárrái. Čuovoleapmi go vihku buozanvuodaid mat leat čuožilin barggu geažil, go lea buohccijávkan, ja go čujuhuvvo medisiinnalaš ovttasbargobeliide/ovttasbargobeliin. Bargodárkkistus/dearvvašvuodaiskan 16 duodji-oahpaheddjii ja 12 dábaláš oahpaheddjii. Dearvvašvuodaiskan 28 mánáidgárdebargiin. Álgoveahkkekursa	Konsultašvnnat/čoahkkimat fysioterapevttaín.			
	Iskat gulu, geahppáid, varradeattu, deattu, kolesterola ja varrasohkkara. Guoská mánáid- ja nuoraidskuvlii. Hemis doaimmaha gulluiskama ja varradeaddoisksama. Buot mánáidgárdebargiid čaðahit álgoveahkkekurssa neahta bokte, «Sikkerhetsrommet»	15 bargi leat čaðahan dearvvašvuodaisksama. 1 bargi ii váldán vuostá dán fálaldaga. Čaðahuvvon Čaðahuvvon		

Ekonomiija - tertiálaraporteren

Rehketoallogut 2016:

Kultur- ja bajásšaddan – rámma 4

	Rev bušeajtta	Submi	Erohus	Golaheapmi %
Submi doaibmagolut	92 870 681,00	88 260 542,82	4 610 138,18	95,0 %
Submi olgguldas finánsagolut	0,00	916,60	-916,60	0,0 %
Submi sisaboðut	-17 326 686,00	-20 131 498,62	2 804 812,62	116,2 %
Submi várrejumiid geavaheapmi	-15 000,00	-117 854,77	102 854,77	785,7 %
Submi várrejumiid	0,00	1 581 984,07	-1 581 984,07	0,0 %
Submi siskkáldas finánsasírdimat	-35 000,00	-36 046,58	1 046,58	103,0 %
Netto	75 493 995,00	69 558 043,52	5 935 951,48	92,1 %

Kommentárat golaheapmái mearriduvvon bušeajta ektui:

Ovttadagas lea 5 935 951,- ruvno unnit golaheapmi bušeajta ektui, ná lea dan dihte go sisaboðut leat lassánan 2,8 mill ja muðui leat doaimmas unnit olggosgolut go dan mii lea bušehterejuvvon.

Doaibmagolut:

Girjerádjosis lea leamaš 60 % virgi rabas jagis 2016, dan dihte go girjerájusjoðiheaddji lei eret 01.01.16 – 01.07.16, mañnel dan celkkii joðiheaddji eret barggus. Oktiibuot seston 490 000,- PP-bálvalusas lea leamaš 780 000,- unnit olggosgolut, dan dihte go guokte virggi leat leamas rabas 6 mánu jagis 2016. Virggit leat leamaš rabas go dat almmuhuvvo rabasin guovtte geardde, muhto eai lean ohccit geat heiveje bargui.

Mánáidsuodjalusas lea sullii 1 mill unnit olggosgolut go leat unnit mánát biebmoruovttuin.

Mánáidgárdiin leat oktiibuot 1,1 mill unnit olggosgolut, dát dakhá maid ah te priváhta mánáidgárdiide mákso unnit doarja.

Jahkeraporta 2016

Sisaboðut

Mánáidsuodjalusas lea leamaš lassáneapmi sisaboðuin sullii kr 1,2 mill, dát dan dihte go Guovdageainnu suohkan lea «Sette kommune» Áltá suohkanii, lea fylkkamánni gii lea mearridan Guovdageainnu suohkana doaibmasuohkanin mánáidsuodjalusásshiide.

Giella ja kulturossodat lea ožzon 300 000,- ruvno eambbo giellaprošeavtaide.

Rávisolbmuoahpahus lea ožzon 640 000,- ruvno eambbo go bušehterejuvvon dan dihte go leat eambbo olgorika olbmot geat leat registrerejuvvon fárren Guovdageidnui.

Buohcanruhta lea eambbo go lei bušehterejuvvon ovttadahkii.

Muðui leat buot ossodagat doallan iežaset rámmaid siskkobealde.

Stáhtus politikhalaš mearrádusain:

Ovttadagat galget reporteret ráððeolbmái politikhalaš mearrádusaaid čaðahemiid oktavuoðas. Buot politikhalaš mearrádusat mat leat ášsemeannuduvvon galget čállot reportii, maiddai stáhtus das mii lea čaðahuvvon:

Lávdegoddji ja ášsenr.	Mearrádu s-dáhton	Ášsenamma	Stáhtus	Bargojuvvarón dáhton
Suohkanstivra 36/15	17.12.15	Ekonomijaplána 2016-19, Doaibmabidju 12; Fálaldagat nuoraide		01.08.16

Dásseárvu

Duohta dilálašvuoda čilgehus, maiddai doaibmabijut mat leat joðus ja plánejuvvon doaibmabijut vuoi ovddida dásseárvu ja hehtt vealaheami, vrd. Suohkanlága § 48, nr 5:

Ovttadaga bargiid leat 84,62 % nissonat ja 15,38 % dievddut. Jagis 2015 jahkái 2016 lea dievdduid lohku lassánan 2,56 %.

Mielbargit

Ovdáneapmi ovttadaga buohccijávkamis 2016:

Kvartála	Ollislaš jávkan %			Oanehisjávkan % (bargoaddi.perioda)		
	Ollislačcat	Nissonat	Dievddus	Ollislačcat	Nissonat	Dievddut
1	12,40	12,99	9,38	9,66	9,88	8,53
2	14,03	14,46	11,7	8,61	8,42	9,61
3	8,18	8,77	5,02	5,77	5,92	5,02
4	8,25	7,93	9,66	7,83	7,42	9,66
Dán jagi	10,92	11,25	9,27	8,17	8,09	8,52

Oanehis čilgejupmi stáhtusis (Čuovvoleapmi buohccidiedihuvvomii):

Mihtomearri lei oažžut vulos buohccijávkama 1,5 % ovddit jagi ektui, dáiñna eat leat lihkostuvvan. Sívan dasa sáhttá leat ahte 1. ja 2 kvartálas ii lean buohccijávkan fokusis. Mii oaidnit 3. ja 4. kvartálas, go buohccijávkan lei fokusis ossodatčoahkkimiin, ahte buohccijávkan manai vulos 5 %. Muðui lea ovttadatjodiheaddji leamaš mielde dialogačoahkkimiin.

Giððajahkebealli (oððajagimánnu – borgemánnu):

2 bargi leat leamaš 100% buohccidiedihuvvonen guhkit go 4 vahku.

8 bargi leat leamaš 100% buohccidiedihuvvonen guhkit go 8 vahku

Jahkeraporta 2016

Čakčajahkebealli (borgemánnu – juovlamánnu):

1 bargi lea leamaš 50 % buohccidieđihuvvon guhkit go 8 vahku.
1 bargi lea leamaš 100 % buohccidieđihuvvon guhkit go 4 vahku.
2 bargi leaba leamaš 100 % buohccidieđihuvvon guhkit go 8 vahku.
Ili oktage leat leamaš buohccidieđihuvvon bargodili oktavuođas, sis leat leamaš eará medisiinnalaš sivat.

Doaibmabidju evttohus:

Buohccijávkamiin ferte bargat bisánkeahttá.
Čađahit čuovvolanságastallamiidi bargiiguin geat leat guhkeságge buohccidieđihuvvon ja bargiiguin geaid "ballá" šaddat buohccidieđihuvvon. Sii fertejut oažut iežaset doaimmaid heivehuvvot návciaid mielde.
Ovttatadjođiheaddji lea mielde dialogačoahkkimiin.
Ohcat láhčindoarjaga NAVas.

Lohku čađahuvvo mielbargiságastallamiin dán jagi:

117 ságastallama 117 vejolaš ságastallamiin

Dáhton	Vuolláicála
13.03.17	Bodil Utsi Vars Ovttatadjođiheaddji

Ráđđeolbmá ruovttoluottadiehtu:

Ovttatad čilge čorgadit ja eanjkilit mot sii leat bargin dainna njeliin hálldahuslaš mihtomeriiguin: Ekonomijastivren, ovddidit sámi gielä, buorre bargobiras ja buohccijávkan. Lea maid buorre go ovttagas leat siskkáldas mihtomearit ossodagain, maid ieža leat mearridan dárbbuid mielde, ja raporterejut mot dáid leat čađahan.

Ovttatad lea lihkostuvvan oažut vulos buohccijávkama – ovtta áigái – ja de fas lassána – čájeha ahte lea olu bargu dán ektui, dán ferte vuoruhit bisánkeahttá, nu ahte šaddá systeman, mii dahká dán fásta rutiidnan. Jus dát galgá doaibmat guhkes áiggi badjel, fertejut jođiheaddjiit oažut ollislaš oahpahusa, nu ahte sáhttet ieža dahkat metodaid mat doibmet ovttaga vásáhusaid mielde. Ovttatad lea beare stuoris, ovttatadjođiheaddji ii nagot buot čuovvulit okto.

Ovttagas lea buorre ekonomalaš stivrejupmi. Lea govttolas ja čorgat válljet reporteret rehketdoallologuid bajimus dássái, jus eai leat beare stuora siskkáldaserohusat lihkostuvvat.

Earret dan mii lea namuhuvvon, lea ovttatad maiddai ovdagovva das mii guoská čuovvulit mihtomeriid mat sis leat sámi gielä ektui. Mun bivddan ahte dát bargu jotkojuvvo, ja mun sávan ahte oassi boahttevaš mihtomeriin lea yeahkehít ja oahpahit sámegielat suohkanbargiid čállit sámegillii.

17.03.2017 Dáhton	Kent Valio Ráđđeolmmái
----------------------	---------------------------

Ovttadagaid jahkediedáhus – Ovttadat NAV/sosiála

Ekonomiijaplána/Doaibmaplána

Oanehis geahčadeapmi boaðusjuksamis dán jagás bušeahtha ektui:

(vuolggasadjí lea mearriduvvon ekonomiija- ja doaibmaplánas)

NAV Guovdageaidnu lea bures juksan mihtomeriid mat ledje jahkái 2016. Bargguhisvuoden logut mannet vulos ja mii nagodit čuovvut mággasa iešbirgejupmá. Jagi 2015 lei bargguhisvuota 7,5% ja lagi 2016 lei lohku 6,4%. Dát čájeha ahete bargguhisvuota reduserejuvvon.

Guovdageainnu suohkanis lea oktasaš prošeakta Sámi Joatkkaskuvllain ja Boazodoalloskuvllain, sierra bargiin, NAV bagadeaddji joatkkaskuvllas. Bagadeaddji lea nagodan čuovvulit nuoraid nu ahete sii čádahit joatkkaskuvlaoahpu. Son lea čuovvulan ja láhčán nuoraide vejolašvuodaid čádahit oahpu guhkit áigge badjel kombinerejuvvon bargohárjáneemiin. (DigForsk) ja maiddai eará ládje. Nuoraid lohku geat heitet joatkkaskuvllas lea unnon. Skuvlagi 2014/2015 heite 7,2% ohppiin skuvllas. Skuvlagi 2015/2016 unnu lohku ja duše 2,1% ohppiin heite skuvllas.

NAV lea čuovvulan boares ášsiid gos ássiid ohcet ekonomalaš bagadallama. Sosiála rutiinnat leat oðastuvvon ja ášsemeanudeaddjít leat jámma čuvvon rutiinnat. 2015 logut SSB siidduid mielede čájehit ahete 2,8% ássiin Guovdageainnus ožot sosiálaveahki. Dát lea unnit go gaskamearalaččat Finnmarkkus, mii lea 6%. Stuorimus joavku geat ohcet sosiálaveahki leat sii geat ožot oaddju/penšuvnna.

NAV/sosiála barggai jagis 2016 15 stuora vealgeáššiguun. Geavaheaddjít geain muhtomin leat hástalusat máksit viessoláigguid/viessoloanaid ožot maid ekonomalaš sosiálaveahki. Vaikko mis ii leat makkárge lohku, čájeha stáhtusgovva ahete jagi 2011 (6%) ja jagi 2014 (6,7%) ledje eambogat geat ohce ekonomalaš sosiálaveahki go jagiid 2015 (5,8) ja 2016 (logut eai leat gárvásat). Vaikko tendeansa čájeha ahete lea duše unna oasáš ássiin geat ohcet veahki, lassána surrodat olggosgoluin ja boaðus das lea ahete sosiálabušeahhta storru.

Gárrenmirkopolitihkalaš doaibmabidjoplána lea oðastuvvon ja mearriduvvon suohkanstivras njukčamánu 2016.

Gárrenmirkoeastadeaddjibidu lea čádahuvvon ja bargu joatká viidásset.

Leat čádahuvvon bargobirasiskamat gos bohtosat leat leamaš buorit. Bohtosat addet signálaid ahete NAVas lea buorre bargobiras. NAVas lea maiddai unnán buohccijávkan. Jahkásáččat čádahuvvojít sihkarvuoda-/gearggusvuodahárjehallamat ja buollinhárjehallamat.

NAV lea bargin čalmmustahtit sámegiela báikkálaččat. NAV Guovdageaidnu lea maiddai bargin dahkat sámegiela lunddolaš oassin NAVa stádalaš oassái. Buot báikkálaš siskkáldas čoahkkimat leat čádahuvvon sámegillii.

Stuoradiggi lea manjel gulaskuddáma «Myndighet og løsningsdyktig NAV-kontor», gos .meld.st.33 lei báikkálaš, lasihan čuovvovač cealkaga "Det skal tas hensyn til behovet for samiskspråklige tjenester i de fylker og kommuner der dette er relevant". Dát eaktuda NAV-kantuvraaid hupmat sámegiela.

NAV báikkálaš kantuvra lea šíltén sámegillii jámma lea doppe sámegiella mihttun.

Bargojuvvo bisánkeahyttá HMS-plánaiguin. NAV doallá vahkkosaččat kánturčoahkkimat, gos sihke bargobiras ja eará bijut NAVas leat temá.

Oanehis stáhtus ovttadaga siskkáldasdárkkisteamis ja HMS-plána, maiddai boaðusjuksan:

NAV juohká lokálaid eará institušvnnaiguin. Leat ráhkaduvvon dieðhanrutiinnat ja listtut jus čuožžila dillii gos evakueren lea dárbašlaš. Dieðhanlistu lea oðastuvvon juovlamánu 2016.

Sihkarvuodabargu lea čádahuvvon ja gárvistuvvon golggotmánu. Dieðhanskovvi lea oðasmahtton skábmamánu.

Buollinhárjehallan lea čádahuvvon golggotmánu.

Báikkálaš sihkarvuodabijut leat čádahuvvon HMS-rutiinnaid mielede.

Ekonomiija - tertiálaraporteran**Rehketoallologut 2016:**

NAV/sosiála – rámma 5700-5999

	Rev bušehtta	Submi	Erohus	Golaheapmi %
Submi Doaibmagolut	6 772 776,00	7 433 756,63	-660 980,63	109,8 %
Submi olgguldas finánsagolut	20 000,00	48,00	19 952,00	0,2 %
Submi sisaboðut	-776 772,00	-1 298 095,28	521 323,28	167,1 %
Submi várrejumiid geavaheapmi	0,00	-483 635,94	483 635,94	0,0 %
Submi várrejumit	0,00	832 500,00	-832 500,00	0,0 %
Netto	6 016 004,00	6 484 573,41	-468 569,41	107,8 %

Kommentárat golaheapmái mearriduvvon bušehta ektui:

NAVA bušehtas lea lassigolaheapmi ekonomalaš sosiálaveahki ja kvalifiserenprográmma geažil.

Ekonomalaš sosiálaveahki lei jagis 2016 bušehterejuvvon 2 155 000,- ruvdnui. Lassigeavaheapmi lei kr 633 000.

Ovddit lagi lei ásahusdárbu stoorit ja eambbogat leat álgán ohcat veahki vealgeortnegiin geavahanloanaid dihte maid eai nagot máksit. Dát dakhká váíkuhusaid sosiálaveahkebušehtti man lea váttis einnositit bušehterenfásas.

Vaikko tendeansa lea ahte unnit olbmuin lea dárbu veahkkái, oaidnit mii ahte ovdáneapmi manná dan guvlui ahte sis geat dárbahit veahki lea stoorit vealgi ja dárbu go dat mii lea bušehterejuvvon. Bušehtadárbu ekonomalaš sosiálaveahkkái estimerejuvvo 2 800 000,- ruvdnui.

Kvalifiserenprográmma (KVP) lea geavaheddjiide geain leat erenoamáš dárbbut beassat bargui/aktivitehtii, ja geavaheddjiide geat dárbahit dávjjibut čuoovvoleami go ii leat buozanvuhta sivvan dasa go eai leat barggus/aktivitehtas. Guovdageainnu suohkan lea bidjan bušehttii 5 saji, muhsto buohkain lea riekti leat mielde kvalifiserenprográmmas jus lea dárbu. KVP lea dárbu árvvoštallon ja mannan lagi ledje mánggas geain lei riekti prográmmii. Lei bušehterejuvvon kr 678 000 dásá, muhsto olggosgolut šadde kr 843 000. Lassigolaheapmi dagai kr 165 498, mii dakhká ovta liige saji KVP-bidjui.

Go buohtastahtte seammassllasaš suohkaniigun, geavahuvvo unnit ekonomalaš sosiálaveahkki Guovdageainnus.

Ekonomalaš sosiálaveahki olggosmáksimat juohke ássi ektui lea unnit go eará seammassllasaš suohkaniin.

Politikhkalaš mearrádusaid stáhtus:

Ovttagat galget rapporteret ráððeolbmái politikhkalaš mearrádusaid čaðahemiid oktavuoðas. Buot politikhkalaš mearrádusat mat leat ášsemeannuduvvon galget čállot raportii, maiddai stáhtus das mii lea čaðahuvvon:

Lávdeg. ja ášsenr	Mearrád us-dáhton	Ášsenamma	Stáhtus	Doaimmah uvvon dáhton
KST 57/16	15.12.16	Álgghanloana váldin/Viessobárjkku 2017 doarjja	Dohkkehuvvon	30.01.17 Mákso suohkani 17.03.17

Dásseárvu

Jahkeraporta 2016

Duohta dilálašvuoda čilgehus, maiddai doaibmabijut mat leat joðus ja plánejuvvon doaibmabijut vuoi ovddida dásseárvvu ja hehtte vealaheami, vrd. Suohkanlága § 48, nr 5:

NAV Guovdageainnus leat 9 bargi oktan stádalaš bargit ja joðiheaddji. 8 nissona ja 1 dievdu. NAVA miittomearri lea ahte galgá leat dásseárvu gaskkal sohkabeliid, dán ii leat juksan. Virgábidjamiin ii leat dahkon makkárge vealaheapmi sohkabeliid ektui, muhто NAV ii leat ožzon ohcamiid goappašat sohkabeliin, ohcamiid mat devdet gealbogáibádusaid virggiid ektui. Vealaheapmi.

Buot bargit leat čaðahan e-kurssa «etikhka NAVas», gos reflekterejuvvo badjel ehtalaš hástalusaid praktikhalaš ovdamearkkaguin. Ehtalaš hástalusat leat maiddai leamaš temán kontorčoahkkimiin. Joðiheaddji lea maid váldán bajás temá etikhka mielbargiságastallamiin.

MIELBARGIT

Ovdáneapmi ovttagada buohccijávkamis 2016

Kvartála	Ollislaš jávkan %			Oanehis jávkan i % (bargoaddi perioda)		
	Ollislačat	Nissonat	Dievddut	Ollislačat	Nissonat	Dievddut
1	4,62	6,56	1,67	4,62	6,56	1,67
2	1,36	2,15	0	1,36	2,15	0
3	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0
Dán jagaš	1,51	1,71	078	1,51	1,71	0,78

Oanehis geahčadeapmi stáhtusis (čuovvoleapmi buohccidiedihuvvomiid):

Nav Guovdageainnus lea unnán buohccijávkan. Konkrehta bijut mat leat čaðahuvvon leat: bargiide addon ovddasvástdaus, bargobiras ja áigeloaktin guovddážis NAV bargobeavvis, ovdañepmi rabasvuoðas bargosajis, doaimmaid systematiseren – bargi stivre doaimmaid ja eai doaimmat mat stivrejít bargi, muðui čaðahuvvon HMS-bidju.

Doaibmabidjoevttohus:

Čaðahit dábálaš HMS-bijuid.

Lohku čaðahuvvon mielbargiságastallamiin dán lagi:

Suohkanlaš bargit: 4 ságastallama 4 vejolaš

Stádalašbargi: 4 ságastallama 4 vejolaš

Dáhton	Vuolláičála
21.03.17	Marja Eira Ovttagatjoðiheaddji

Ráðdeolbmá ruovttoluottadiehtu:

Ovttagat rapportere buriid bohtosiid ovttagada mihttomeriid ektui. Dat lea buorre. Lassin bargui ja politikhalaš mearrádusaid čaðaheapmái ledje Guovdageainnu suohkanis 4 hálddahušlaš mihttomeari: Buoridit ekonomijastivrema, unnit buohccijávkan, buoridit bargobirrasa ja geavahit eambbo sámegiela. Ovttagat rapportere mot sii barget sihke bargobirrasii, buohccijávkamin ja muhtin muddui ekonomijastivremiin, muhto sii eai rapportere mot sii barget ovddidit sámegiela geavaheami.

Lassigeavaheapmi bušeaha sturrodaga ektui buktá vuorjašumi ja mun bivddán ovttagatjoðiheaddji dávjibut čuovvoleamí ja rapporteret ekonomalaš bohtosiid mánnoсаččat, ja jus lea dárbu de gáibidit bušeahttalasáhusa nu árrat ho vejolaš. Ávžjuhan bušehereter eambbo ekonomalaš sosiálaveahkkái ovddasguvlu. .

Jahkeraporta 2016

Lean duhtavaš go ovttadagas lea unnán jávkan, muhto váillahan čilgehusaid. Lea positiivvalaš go buot bargiiguin lea čađahuvvon mielbargiságastallan.

22.03.17 Dáhton	Kent Valio Ráđđeolmmái
--------------------	---------------------------

Ovttadaga jahkediedáhus – Ovttadat dearvvašvuhta ja fuolahu

Ekonomijaplána/Doaibmaprógramma

**Oanehis geahčadeapmi boađusjuksamis dán jagáš bušehta ektui:
(vuolggasadjí lea mearriduvvon ekonomiija- ja doaibmaplánas)**

Ovttadagas dearvvašvuhta- ja fuolahu leat ovttadatjodiheaddji oktan stábain ja golbma ossodaga gos leat golbma ossodatjodiheaddji. Stába ovttadagas dearvvašvuhta- ja fuolahu leat lassin ovttadatjodiheaddjái ja ossodatjodiheaddjiide suohkandoavtir, čálli ja 2 áššemeannudeaddji, nuppi áššemeannudeaddjis lea IP koordináhtorovddasvástádus. Nuppi áššemeannudeaddjis lei virgelohpi bálkka haga olles 2016.

Mis leat veahá hástalusat bargiid gaskka, dáid giedħahallet ovttadatjodiheaddji ja ossodatjodiheaddjít dađistaga. Hástalusat leat earret eará oažżut sisa čálalaččat spieħkastemiid, bargiid ávīžuhuvvojt bukit spieħkastemiid intraneahta bokte nu ahté mii oažżut daidda dokumentašuvnai. Mis leat moadde bargi geain leat vát̄tisvuōdat čuovvut rutuinaid. Dát dagħu dárbašmeahttun rieja ja gáibida hui olu barggu ja áġġi. Ovttadat rahċá muhtin boares personálaáššiguin mat eai leat vel loahpahuvvon. Mii leat čorgeme dán ovttas personálaossodagain.

Biebmobuktin buhċċidrktui: Suohkanis lea odne šieħtadus ovttain báikkalaš aktēvrrain gii buktá gárvves gaskabeivviid. Huksit sierra gievkkana dearvvašvuofaguovddájji lea manjuduvvon jahká 2017.

Obbaláččat lea stuora dárbu eambbo eanet lanja (fysalaččat) birrajándorsajjid váste. Odne váilot buohċċiruovttu/birrajándorsajjid. Odne leat pasieanttag geain lea dárbu fásta birrajándorsajjid, mis ii leat kapasitehta dán ollašuhtit. Dát mielldisbuktá eambbo noadi ruovttubálvalusaide. Lea stuora dárbu helpensajiide/oanehisáiggesajiide vuorasolbmuide. Lea maiddai dárbu helpemii mánáide. Bargu kártet boahttevaš sadjedárbbuid dearvvašvuōdas ja fuolahuas álgá jagi 2017. Suohkanstivra lea bidjan kr 1 000 000 dán bargui.

Dearvvašvuōdastašuvnñas lea bargovehkii lasihuvvon okta 100% virgi vuoi sáhttá addit dohkálaš bálvalusaid dearvvašvuōdastašuvnñas, earret eará skuvladearvvašvuōdabálvalusa dáfus. Lea álggahuvvon beaivefáldat demeansabuhċċiide geat orrot ruovttuin, maiddai lea VIPS prošeakta johtui bidjon, vrd. demeansaplána. Dát šaddá láhkageatnegaħġi bálvalus 2020 rájes, dan rādji oažżut mii doarjaga vuoi sáhttít huksit bajas bálvalusa suohkanis. Álggahit oħħra bálvalusa lea divrass álgħagħandásis, doarjagi bokte lea mis vejolaš huksit bajás dán bálvalusa ovald go dat šaddá láhkageatnegaħtton. Dát bálvalus, beaivefáldat demeansabuhċċiide geat orrot ruovttuin, lea oassi demeansaplána mii leat mearriduvvon suohkanstivras. Dearvvašvuhta- ja fuolahu čaħħa politikhalaš mearrádusa dáinna.

Doavttirstašuvnñas ja dearvvašvuōdastašuvnñas lea bargu oħħasmaħħit reaidduid álgán, nu go earret eará iskanbeajkkáid, bargoċuovggaid jna. Muhtin oassi reaidduin mat mis leat odne lea boarrásat ja daid lea dárbu lonuhit.

Odđahuksen/rievdadit laboratoria lea plánema vuolde, dása lea teknihkalaš ovttadat veahkkin. Dát dahkko dan dihte vuoi sáhttá geavahit lokála buorebut ja vuoi oažžu eambbo fleksibilitéha.

Ordnet lanja oħħra heahħeneħħtie lea álggahuvvon, heahħeneħħaprošeakta lea sirdon našuvnnalaš dássái. Lea álggahuvvon ovttasbargu ossodaga id rastá vuoi sihkkarast te gelbbaš bargiid ja resursageavaheami jávkama dáfus.

Ovttadat lea doalaha rekruterenpáhka sámegiela dáfus mii guoská doaktáriidda ja buohċċidivħšáriidda. Ovttadat geahħčala maiddai lähċit dilálašvuōdaid sidjiide geat haliġiit oħppat sámegiela, heiveha turnusa dinna lágiin ahté sii

sáhttet geavahit giellafálaldagħa id mat leat Guovdageainnus. Mii leat ovttadagas álgán bargguu bidjet šiltaid ja rāhkadit plakáhtaid sámegillii.

Jahkeraporta 2016

Ovttadat lea válðan atrui siskkáldasdárkkistanprógrámma IKKS.

Ovttadat čuovvu áššemeannudanrutiinnaid ja geavaha áššemeannudanprógrámma aktiivvalaččat.

Hukset sierra gievkkana dearvvašvuodaguovddážii lea manjutuvvon 2017.

Ovttadat bargá HMS-bargguin bisánkeahttá, mii earret eará inkludere bargobirrasa ja rutiinnaid.

IKT / TELE-SYSTEMA

Olles ovttadagas vásihuvvo rašesvuohta ja hearkivuohta IKT-systema ektui. Min sistema mielddisbuktá ahte mii fertet bargat avádagas mii lea gitta/sihkar personidieđuid/ii almmolaš geažil. Vaikko doaktárbálvalusas leat ođđa dihorat, leat IKT-systemain stuora hástalusat. Dát mielddisbuktá manjoneemiid mii dakhá fuolastumiid bargiide ja pasieanttaide, ja suohkan massá sisabođuid.

IT-ossodat geavaha olu áiggí oažžut min systemaid doaibmat, ja muhtomin lea vuordináigi ovdal IT astá veahkehit. Mii oaidnit ahte lea dárbu lašihit bargiid IT-ossodahkii.

Geassi 2016:

Ovttadagas dearvvašvuohta- ja fuolahuus váldet bargiid luomuid vuoruid mielde 2 vuorus áigodagas vahku 26 vahku 33 rádjai. Áigumuš dáinna lea ahte galget álo leat fástabargiid ossodagain. Geasi 2016 ledje stuora hástalusat luopmováldima ektui go válio geassebargit, dása lei sivan earret eará go dearvvašvuohta ja fuolahuus Ovttadagas lonuhuvvui jodíhanjoavkku. Lea leamaš hui váttis gokčat fágavirrgiid nu go omd buohccidivšárvirrgiid ja doavttirvirrgiid, dan dihte go geasseturnusat buohccidivšáriidda ja doaktáriidda eai lean plánejuvvon gárvisin. Boahť álo leat dárbu dearvvašvuodabargiide alla buohccijávkama ja virgelobiid geažil. Dearvvašvuohta ja fuolahuus háliida doalahit rekruterenpáhka sámegiela dáfus mii guoská doaktáriidda ja buohccidivšáriidda. Dát boahť leat doaibmabidju rekruteret ja stabiliseret dearvvašvuodabargit váilevašvuoda.

Oanehis stáhtus ovttadaga siskkáldasdárkkisteamis ja HMS-plána, maiddai boađusjuksan:

Buot šíhttojuvvon bálvalusat vuodđopáhkas fitnodatdearvvašvuodafuolahuusain leat čáđahuvvon plána 2016 mielde.

Doaibmabidju	Čáđahuvvo dáinna lágiin	Raporteren čáđahuvvon	Ovddasvástidea ddji
Suodjalangeahču fuolahuusguovddáš	Čáđahuvvo giđđat, suodjalanaittardeaddji ja HEMIS oasálastojit	Čáđahuvvon giđđat 2016	Ossodat- jodíheaddji
Mielbargiságastallamat	Ovttadatjodíheaddji ja ossodatjodíheaddjit juohke ovttain bargiin	Dušše 15 fuolahuusguov ddážis	Ovttadatjodíhea ddji Ossodatjodíhea ddjit
Personálačoahkkimat	Oktii mánus	Čáđahuvvon go ossodatjodíhe addji lea barggus	Ossodatjodíhea ddjit
Ossodatjodíheaddjičoahkkin Viiddiduvvon ossodatjod. čoahkkin	Oktii vahkus Vuosttaš gaskavahku mánus	Čáđahuvvon go ossodatjod. lea barggus	Ovttadatjodí.
Juolludusčoahkkin (áššemeann.)	Juohke nuppi vahku		
	Čáđahuvvo rutiinnaid mielde		Ovttadatjodí.

Jahkeraporta 2016

Buohccijávkanregisteren ja Čuovvoleapmi		Čađahuvvo bisánkeahtá	Ossodatjođi.	
Riskaárvoštallamat	Kursa jođiheddiide giđa 2016 Riskaárvoštallamat váldoiđit bajás ossodatjođiheaddjičoahkkimis.	Kursa čađahuvvon	Ovttadatjođi. Ossodatjođi.	

Plánejuvvon HMS-bijut:

HMS oahpahus jođiheddiide ja suodjalanáittardeaddjái geat dárbbahit ođasmahttima dahje ii leat oahpahus.

Riskaárvoštallán bajimusdásis ja juohke ossodagas.

Systemáhtalaš ja mearrediđolaš bargu eastadir buohccijávkama ja oažut sadjái eambbo lagasvuoda.

Suodjalangeahčan buhcciidruovttus čakčat 2017.

Oanehis diehtu barggu stáhtusis:

HMS-bargguin bargá bisánkeahtá buot ossodagain. Bargit leat mielde evalueremin iežaset ossodagaid rutiinnaid.

Dearvašvuodaossodaga jođiheaddji lea čađahan 40 diimmu vuđolaš HMS-kurssa.

Bargu reviderer/ráhkadir ođđa rutiinnaid, maiddai ROS analysat ovttadagas leat álggahuvvon loahpas 2016 ja jotkojit 2017.

IKKS geavahuvvo spiehkastemiidgiedahallamii, bargit ožon sisabeassama ja oahpahusa bisánkeahtá.

Oahpahus bidjat sisa rutiinnaid IKKS lea váilevaš ja ii leat álggahuvvon.

Ekonomija - tertiálaraporteren

Rehketdoallogut 2016:

Dearvašvuhta ja fuolahus – rámma 5000-5699

	Rev bušeahhta	Submi	Erohus	Golaheapmi %
Submi doaibmagolut	106 015 805,00	111 445 902,52	-5 430 097,52	105,1 %
Submi olgguldas finánsagolut	3 000,00	2 212,14	787,86	73,7 %
Submi sisabođut	-28 810 244,00	-33 027 507,24	4 217 263,24	114,6 %
Submi várrejumiid geavaheapmi	0,00	-176 580,00	176 580,00	0,0 %
Submi várrejumiid	0,00	914 763,32	-914 763,32	0,0 %
Submi siskkáldas finánsasirdimat	-51 000,00	-52 283,20	1 283,20	102,5 %
Netto	77 157 561,00	79 106 507,54	-1 948 946,54	102,5 %

Kommentárat golaheapmái mearriduvvon bušeahta ektui:

Jođiheddi dearvašvuhta ja fuolahusovttadagas lei buohccidieđihuvvon juovlamánu 2015 ja konstituerejuvvon ovttadatjođiheaddji lei sajis 1.4.16. Ovttadagas lei jagi 2016 alla buohccijávkan ja lonuheatmit ossodatjođiheddiin. 1.8.16 ledje buot virggiin dearvašvuhta- ja fuolahushálddahusas bargit fástavirggiin ja vikárvirggiin. Dát mielddisbuvtti earret eará ahte geassetturnus ii lean gárvis ovttage ovttadaga ossodagain, dát dagai ahte šattai geavahit olu vikáraid ja

Jahkeraporta 2016

fástabargiid ferteje váldit liigevávttaid, mii fas dagai badjeláiggemávssuid. Dát čovdojuvvo boahtteáiggis go mii áigut buori áiggis ráhkadit bassebeaive- ja geasseturnusiid.

Ovddasvástádusas "5150 fuolahušguovddáš" leat mii resursagáibileaddjigeavaheddjiid oktavuoðas ožzon 2.6 mill unnit sisaboðuid go dan mii lei bušehterejuvpon. Dasa lea earret eará sivvan ahte balánsakonto lea čorgejuvpon (duppalit sisaboahntn čállon lagi 2010) kr. 1.186' ja balánsakonto čorgen ovddit lagi kr. 1.260' Reasta supnis leat bálkágolut oktan sosiálaolgogsgoluin. Earret eará alla buohccijávkran rabas virggiid gosa mii leat šaddan váldit vikáraid.

Ovddasvástádusas 5120 bargit (BPA, doarjaolbmot j.n.) lea liigegeavaheapmi kr 865'. Kr 83' juovlamánuus 2016 čállon dearvašvuðaossodakhii. Báhcán submi kr 782' leat bálkágolut oktan bargiid sosiálagolut. Bargit leat BPA, doarjaolmomoš ja priváhta helpen. Das lassín lea mis fuolahušbálká. Bálvalusaid lea váttis bušehteret, go mii oažüt sisa ohcamiid olles lagi mielde ja bálvalusárba rievddada. Bálvalusat mat dahkkojít dáid ortnegiid čáda leat hálbbibut go omd sadji buohcciruovttus dahje ruovttubuohccedikšun. Dát bálvalusat leat vuolemus dásis fuolahušceahkis, mii dahká ahte suohkanássiid sáhttet orrut ruovttuin nu guhká go vejolaš.

Mis leat lassánan sisaboðut buohcciruhtarefušuvnnain go buohcciruðat bušehterejuvvojat várrogasvuðaprinsihpain. Leat maiddai ohccon mánga beassama bargoaddirperiodas NAVas alla buohccijávkama geažil (dát ii govča sosiála goluid, dušše bálkká).

Eará sisaboðut maid mii leat ožzon leat doarjagat iešguðet prošeavtaide nu go omd. beaiveaktivitehtafálldat demeansabuhcciide geat orrot ruovttuin, ja dearvašvuðastašuvdna.

Stáhtus politikhalaš mearrádusain:

Ovttagat galget rapporterat ráððeolbmái politikhalaš mearrádusaid čáðahemiid oktavuoðas. Buot politikhalaš mearrádusat mat

leat ášseameannuduvvon galget čállot reportii, maiddai stáhtus das mii lea čáðahuvvon:

Lávdeo. Ja ášsenr.	Mearrádu sdáhton	Ášsenamma	Stáhtus	Dahkkojuv von dáhton
KST 49/16	15.12.16	Hálddašanrevišuvdnaprošeakta – Resursageavaheapmi ja kvalitehta dikšun ja fuolahušbálvalusain.	Čuovvoleami vuolde.	

Dásseárvu

Duohta dilálašvuða čilgehus, maiddai doaibmabijut mat leat joðus ja plánejuvpon doaibmabijut vuoi ovddida dásseárvu ja hehtte vealaheami, vrd. Suohkanlága § 48, nr 5:

Dearvašvuða- ja fuolahušovttadakhii leat virgáibidjon unnán dievddut, vikáraid gaskka maid. Leat eanemus nissonat, mii jáhkkit ahte sahttá dan dihte go dearvašvuðabálvalus lea árbevirolaččat nissonvirgi. Mis leat maiddai bargit ja vikárat geain lea eará eatnálaš duogáš.

Mielbargit

Ovdáneapmi ovttadaga buohccijávkamis 2016

	Ollisláš jávkan %			Oanehis jávkan % (bargoaddi perioda)		
	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut
15,5	15,19	17,89	8,14	8,13	8,19	
16,91	18,27	7,47	6,5	7,02	2,94	
13,24	14,7	3,18	6,03	6,44	3,18	

Jahkeraporta 2016

4	13,05	14,07	5,97	7,57	7,81	5,97
Årets	14,68	15,55	8,45	7,07	7,36	5,01

Oanehis geahčadeapmi stáhtusis (čuovvoleapmi buohccidiedihuvvomiid):

Oles ovttadagas lea olu jávkan, jávkamiid geažil laigojuvvojtit sisu vikárat dohko gos lea dárbu. Virggiide gos ii leat várálaš heggii ja dearvašvuhtii ii láigojuvvo vikára. Go láigoja sisu vikáraid čallo dat sierra skovvái.

Buhcciidruottus lea bargiigun buohtán ruovttoluottadiehtu ahte oassi buohccijávkamis lea unnán bargiid dihte.

Vuhtiiváldin dihte bargiid sávaldagaid lea buhcciidrukut ráhkaduvvon oðða vuodđoturnus gosa leat lasihuvvon bargiid. Lasihit bargiid lei maid dárbašlaš vuoi oažju oðða turnusa doaibmat. Lasiheamis lea 0.14 barggu ja rabasvirggiide leat bidjon bargit.

Čuovvolanságastallamiid, maiddai dialogačoahkkiimíid čaðaha ossodatjoðiheaddji suinna gii lea buohccidiedihuvvon, muhtin dillin čaðaha ovttadatjoðiheaddji daid. Buohkat čuvvot suohkana ja NAVa rutiinnaid čuovvulit sin geat leat buohccidiedihuvvon. Leaoston oðða buohccijávkamčuovvulanprográmma vuoi systematisere buohccijávkama čuovvoleami.

Bargiide geain leat bissovaš buozanvuodat, lea NAVas ohcccon beassat bargoaddiperiodas. Sii geat leat ožzon dán, lea diedihuvvon bálká/personála ossodahkii.

Mearrádusevttohus:

Čuovvulanrutiinnat eai leat rievdaduvvon, dáið čaðaha bisánkeahattá.

Buhcciidruottu oðða turnusii lea bargoveahka lasihuvvo, virggiid almmuhuvvojtit 2017.

Oss.jodiheaddjít ja ovttadatjoðiheaddjí barget bisánkeahattá oažüt vulos buohccijávkama dialoga, mielbargiságastallamiid, personálačoahkkiimíid, diehtojuohkkiimíid ja dávjá čuovvoleemiid bokte.

Dearvašvuohta ja fuolahuš válða atnui buohccijávvalanprográmma HRessurs maid Infotjenester leveare 2017. Dát dahkko dan dihte vuoi systematisere buohccijávkamčuovvoleami nu ahte lea álkít fuomášit geas lea olu buohccijávkam, ja vuoi lea álkít bidjet doaibmabijuid dohko gos lea dárbu.

Dáhton	Vuolláicála
27.03.2017	Kent Ailo Hætta Konstituerejuvven ovttadatjoðiheaddji

Ráðdeolbmá ruovttoluottadiehtu

Mun diedán buot hástalusaid birra mat ovttadagas leat leamaš dan majemus jagi, ahte buot jodiheaddjít leat ionuhuvvon, earret okta. Dát lea mielddisbuktán váilevaš kontinuehta, ráfehisvuoda ja lassi goluid go geahččá go sávaldat lea leamaš sirdit dárbašlaš dieðuid sihkkarastit dábalaš doaimma. Vaikko ná lea, lea ovttadat buktán dohkkehahtti ekonomalaš bohtosiid ja das lea buorre vuodđu ahte dán jagaš bušeahitta šaddá vel buoret, go dál leat dálá jodiheaddjít geat ieža leat ráhkadan bušeahtha ja jodihiit ieža ovttadaga olles jagi. Go geahččá hástalusaid mat ledje diimmá olggosgoluid oktavuoðas, leat dat ekonomalaš bohtosat buoret go vurdojuvvon. Dás lea čanus dasa go badjeláigge- ja lassiolgsgoluid leat unnon.

Leat fuomášuvvon feaillat ovddit jagiid buohccijávkanraporteremis, mii addá feaila gova ovdáneamis. Dat lea arjkke duohtha ahte buohccijávkan lea beare allat ja bargu dánna ferte vuoruhuvvot vel eambbo, oažjun dihte eambbogiid bargui, ja de sihke alida kvalitehta bálvalusain ja unnida olggosgoluid. Dás lea čanus bargobirasbargui.

Jahkeraporta 2016

Measta buot joðiheaddjit ovttadagas hupmet sámegiela. Mun oainnán ahte raporterejuvvo sámegillii ovddasguvlui. Čuovvolemiidraporteren daid hálddahuslaš mihtomeriid ahte geavahit eambbo sámegiela, unnidit buohccijávkama, ekonomijastivren, ja buoret bargobiras, sáhttá dahkan eambbo čielggasin ovddasguvlui.

Dásseárvobijuid galgá reporteret ovddasguvlui.

Raporta addá buori gova ovttadaga doaimmahuas 2016.

16.03.2017 Dáhton	Kent Valio Ráððeolmmái
----------------------	---------------------------

Ovttadaga jahkediedáhus – Teknikhkalaš ovttadat

Ekonomijaplána/Doaibmaprógramma

Oanehis geahčadeapmi boadusjuksamis dán jagáš bušehta ektui: (vuolggasadji lea mearriduvvon ekonomiija- ja doaibmaplánas))

Teknikhkalaš ovttadagas lei lagi unnitgolaheapmi kr. 453 000,-. Das lassin leat ovttadagas leamaš unnán bargit olles 2016. 2 virggi leat leamaš rabas eanas áiggj jagis 2016. Dát lea mielddisbuktán botkema ovttadaga kontinuitehtas ja muhtin fágasuorggit iij leat leamaš nohka buorre fágamáhhtt. Ovttadat lea maiddai sirdán bargiid fágasurrgiin vuoi čielggada ovddasvástádusaid, addá eambbo motivašvnna, ávkákstallá gealbbu buorebut ja dahká saji oðða virggebidjamiidda. Dan dihte leat muhtin surgiin barggut healban. Dát goviduvvo maiddai prošeavtaid čáðaheamis ja bušehta unnitgolaheamis. Goappašat rabas virggiide virgáibidjoje bargit guovvamánu 1.beavve 2017. Selvkostsuorggis Čáhcí- ja Rufe šáttai lagi mielde eambbo čielggasin ah teat beare unnán bargit go geahččá suorggi doaimmaid. Ii leat leamaš kapasitehta eará go dárbbášlaš bajásdoalaheampái, ja ii dan dehálaš plánen ja ovdánahttinbargui. Dát lea mielddisbuktán ah teat lea šáddan oastit konsuleantabálvalusaid, ja dat ii buvtte siskkáldas gelbbolašvuodaloktema.

Jagi 2016 ledje čuovvovaš doaibmbiju plánejuvvon:

- Odasmahttit ja bidjat čuovggaid bálgái Gártnetluohkás Rv 93 - čáðahuvvон.
- Oðða gávuid Soahtefielbmái - čáðahuvvон.
- Muohtabolunfoanda: Almmuhit vejolašvuoda ohcat, meannudit ohcamiid Njuolggadusaid 2015 mielde ja juolludit ruda - čáðahuvvон.
- Stámpa vuojadanhlálli: Sirdit stámpa vuojadanhlálli ja monteret dan - čáðahuvvон.
- Divvut ja bajásdoallat suohkana šalddiid "Bearráigeahču dahkkon 2015" mielde - manjiduvvон 2017.
- Bidjat asfálta suohkana luottaide - manjiduvvон 2017.
- Oðða UV rusttet Guovdageainnu čáhcedoaimmahagas ja dálá rusttet Guovdageainnus sirdo Mázz - manjiduvvон 2017 dáhpáhus dihte mii lei Guovdageainnu čáhcedoaimmahagas golggotmánu 2016
- Lonuhit čáhcí- ja bohčejodahasa REMA 1000 meaddel ja vuolde - álggahuvvон ja lea plánejuvvon gárvejuvvot 2017
- Lonuhit dáhki kulturviesu kafeas - álggahuvvон. Gárvejuvvo 2017. Kafea lea gearggus geavahit 1.4.2017.
- Divvut kulturviesu dáhki vuolit oasi - álggahuvvон ja gárvvistuvvo gasku 2017.
- Divvut Báktekárrjii dáhki vuolit oasi - manjiduvvón gíddii 2017.
- Suohkanplána - álggahuvvón ja gárvejuvvo suohkanstivrra meannudeapmái njukčamánu 2017
- Visttiid divodanplána lea ráhkaduvvomiin - plánejuvvon gárvvisin njukčamánu 2017.
- Buhtisindoallanlánat: Buot visttiide galgá buhtisindoallanplána 2016 mielde - manjiduvvón 2017 gaskamuddui.
- Bajásdoallan- ja investerenplánat čáhcí- rufesuorgái eai čáðahuvvón - manjiduvvón ja plánejuvvon gárvvistuvvot 2017.
- Bálvalusduodaštus váktameaštirbálvalusaide lea álggahuvvón ja jotko 2017.
- Geaidnoplána odasmahttin - manjiduvvón 2017.
- Bušeahttadárrkistus go involvere fágaovdasvástideaddji ja mielbargiid bušeahttabargui, bušeahttacuuvvoleapmái ja raporteremii - čáðahuvvón ja jotko 2017.
- Mannat čáda ehtalaš njuolggadusaid, delegašuvdnjanjuolggadusaid ja eará dehálaš stivrejupmi dokumeanttaid - čáðahuvvón ja jotko jahkásáčcat.
- Adresserenprošeakta Guovdageainnus vrd. PS 6/14. Álggaheapmi ja čáðaheapmi prošeavttas 2017.
- Vuovdit musihkkáriidvistti - vuovdin ii leat čáðahuvvón dan dihte go leat ilbmán diliid maid ferte čielggadit ovdal sáhttá vuovdit.

Oanehis stáhtus ovttadaga siskkáldasdárkkisteamis ja HMS-plána, maiddai boadusjuksan:

Jahkeraporta 2016

Ovttadat álggi lagi 2016 delegašuvnna siskkáldasdahkkistan bargguin, jávkanmearkumiin ja investerenprošeavtaiguin. Suohkanis lea dábálačcat olu bargu das mii guoská siskkáldasdárkkisteapmái ja ovttadat áigu garrisit fokuseret dása lagi 2017.

HMS-doaibmaplána 2016

Doaibmabidju	Čadahuvvo čuovvovačcat	Raporterejuvvon čadahuvvon
Iskat ahte spiehkasteamit mat suodjalangeahčus cuiggoduvvo fokusin ahte kemikálat, stoffakartotehka ja HMS-datablader leat gitta. Váktameaštirlat ja bassit.	Čielggadančoahkkin.	Čadahuvvon.
Sirdit bargočuovggaid suohkaniesus vuoi dat leat bajábealde bargobevddiid.	Sirdit čuovggaid.	Árvvoštallo 2017.
Árvvoštallat monteret olgguldas beaivvášsuddjema muhtin kantuvraide.	Kantuvraide mat leat lulás guvlui lea dárbu čuovgasuddjemii.	Árvvoštallo 2017.
Čorget kantuvrraid.	Čorget kantuvrraid.	Čadahuvvon.
Riedja ja buhtisoallan obbalačcat.	Váldit bajás kántorčoahkkimiin.	Čadahuvvon.
Odđa viessogálvvuid borranlatnjii.	Árvvoštallat lea go bušeahdas nohka ruhtta lonuhit stuoluid borranlanjas.	Ii vuoruhuvvon.
Mannat čada buollindiedihanrutiinnai d suohkaniesus.	Ráhkadir rutinaid ja dahkat daid dovddusin vistis.	Čadahuvvon.
Iskat dearvašvuoda buollinveagas.	Doavttir ja buohccidivššár galgaba dohkkehít medisiinalačcat 12 oasseáigebuollinčáskadeaddji buollinčáskadeaddji doibmi.	Čadahuvvon.
Iskat dearvašvuoda váktameaštirin.	Dahkat bargodearvašvuodaiskama 5 váktameaštirin.	Čadahuvvon.
Ergonomalaš riskaárvvoštallán visti fysalaš beliin mat gullet ovttadahkii.	Ergonomalaš riskaárvvoštallán visti fysalaš beliin mat gullet ovttadahkii dan mielde mii suodjalangeahčus gávdnui 7.2015.	Čadahuvvon.
Mot dahkat nubbi nuppi buorren!	Doallat ovttabarggu ja bargobirrasa fásta temán kántorčoahkkimiin/personálačoahkkimiin.	Čadahuvvon.

Ekonomija - tertiálaraporter

Rehketoallologut 2016:

Teknihkalaš – rámma 6 ja 7

	Rev bušeahhta	Submi	Erohus	Golaheapmi %
Submi doaibmagolut	54 311 209,00	51 381 089,59	2 930 119,41	94,6 %
Submi olgguldas finánsagolut	0,00	4 739,16	-4 739,16	0,0 %
Submi sisaboádut	-20 790 690,00	-21 210 976,87	420 286,87	102,0 %
Submi várrejumiid geavaheapmi	0,00	-6 195,00	6 195,00	0,0 %

Jahkeraporta 2016

Submi várrejumiin	0,00	2 980 843,96	-2 980 843,96	0,0 %
Submi siskkáldas finánsasirdimiin	-9 352 000,00	-9 434 483,06	82 483,06	100,9 %
Netto	24 168 519,00	23 715 017,78	453 501,22	98,1 %

Kommentárat golaheapmái mearriduvvon bušehta ektui:

Ovttagadas lei unnitgolaheapmi kr 453 501,- jagi 2016. Duohtha unnitgolaheapmi lei eambbo (sullii 3,5 mill) go badjebáza selvkostrehketdoaluin 2015 maiddai noađuhuvvui rehketdollui 2016. Ollislačat šattai várrejupmi fondii kr 2 980 000,-. Váldosivva unnitgolaheapmái lea váilevaš kapasitehta ovttagadas. 2 virggi leat leamaš rabas eanas áiggi jagis 2016, ja dát lea olu váíkuhan produksuvnna ja erenoamážiid surrgiin plánaáššiid, delegerenáššiid ja mihtideapmi. Eará suorggit leat maid gillán daid majemus jagiid seastinbijuid geažil ja dál mearkkašit mii dán konsekveanssaid. Healban barggut stipulerejuvvotj sullii leat 3-4 virggi. Unnan bargit ja unnán gelbolašvuohta lea čuoħcan olles ovttagahkii. Ovttagada kapasitehta lea mannun eanemus buollimidi čáskadit ja adħoq bargui. Barggu deħħalaš guħkesáigge plánen lea leamaš jávkosis. Lassin daid namuhuvvun surrgiide, leat eanemus suorggit ovttagadas helbon, muhto dáigguin bargojuvvu aktiivvalačcat. Sivva unnitgolaheapmái lea elrāvdni - ja oljoseastin vuollegis hattit geažil ja go lea leamaš bivvalis dálvi, vátneproduksuvdna bajádoallamis ja rabas virggiid.

Bušeahthačuovvoleapmi lea leamaš dohkkehahhti, muhto lea ain veahá bargu oažżut čielgasit bušehterema ja buoret bušeahttakontrolla. Ovttagat lea bargá dán buoridit. Selvkostsuoggis lea jahkái 2016 váldon atnui oħħda ja buoriduvvon kalkylaávnas mii addá buoret ekonomalaš stivrema ovddasgħuvlu. Ferte namuhuvvot ahte selvkostsuoggis Ċahci- ja Rufe leat beare unnán bargit dan ektui mii lea dárbbaslaš go galgá bisuħit dohkálaš doaimma ja sihkkarastit buorre ja oadjebas bálvalusaid ássiide. Doaibmagolit leat dan dihha mearkkašaħħiunnibut go dan maid dat berreše leat. Ovttagat boahħa bargat dainna jagis 2017.

Buollinsuodjalusas (ovddasvástádus 6610) lei golaheapmi 95,5 %. Buollinčáskadeddjiid kursen lea dahkan ahte eaqkilpoastat leat rastīlduvvon. Ná lea šaddan earret eará dan dihha go čoakkál datpoastta Oahpahusbijut ii leat juhkkon namuhuvvun eaqkilpoastaide. Muðui leat muhtin boasttuposteremat mat addet bonju-gova eaqkilpoasttain.

Politihkalaš mearrádusaid stáhtus:

Ovttagat galget reporteret ráđđeolbmái politihkalaš mearrádusaid čadahemiid oktavuðas. Buot politihkalaš mearrádusat mat leat ášsemeannuduvvon galget čallot raporti, maiddai stáhtus das mii lea čadahuvvun:

Lávdego. ja ášsenr	Mearrádus Dáhton	Áššenamma	Stáhtus	Doaimma huvvon dáhto
KST 06/14	20.03.1 4	Adresserenprošeakta i KTK	Jodus ja mihttomearri lea gearġat 2017	
FSK 56/16	08.11.1 6	Inga Ragnhild og Mikkel K. Gaino - viessosajioħcan.	Ii meannuduvvon gárvvisin FSK go vuordá eambbo dieđuid	
FSK 57/16	08.11.1 6	Per Ole Hætta - viessosajioħcan	Ii meannuduvvon gárvvisin FSK go vuordá eambbo dieđuid	

Dásseárvu

Duoħta dilálašvuða čilgeħus, maiddai doaibmabijut mat leat jođus ja plánejuvvon doaibmabijut vuoi ovddida dásseárvu ja heħte vealaheami, vrd. Suohkanlāga § 48, nr 5:

Ovttagat bargá aktiivvalačcat rekruteret nissoniid dohko gos sii leat unnitlogus ja dievdduid dohko gos sii leat unnitlogus. Virgálibidjamen 2016 lea váldon fárrui válljenproseassas ja sohkabealli mii lea vátnáset lea ożzon ovdamuni. Muðui bargá ovttagat ahte ii earut sohkabeli id.

Sámegiella

Jahkeraporta 2016

Ovttadat lea bargin geavahit eambbo sámegiela beaivválaš barggus. Dát lea leamaš temán jagi personálačoahkkimiin ja doaibmabidju ahte galgá leat sámegielastatura lea čádahuvvon. Fokus lea dahkan ahte sámegiella geavahuvvo eambbo beaivválaččat ja olgguldas kommuniseremis. Ovdáneapmi lea marginála, muhto gávdnamis. Fokus boahtá nanusmahttojuvvot jagis 2017.

Bargobiras

Ovttadagas lea bargojuvvon aktiivvalaččat bargobirrasiin. Dát lea leamaš temán personálačoahkkimiin ja eará arenaid. Eanemus lea bargojuvvon siskkál dasbirrasiin, viessonjuolggadusaiguin ja mot kollegat ovttasdoibmet buoremusat. Losimus noaddi ovttadaga bargobirrasis lea váilevaš resursat, váilevaš gelbbolašvuodalokten, ja bargu mii lea gártan, mii fas dagaha geavahuvvo bearéolu áigi geavaheddjiid jearaldagaide. Jagi 2017 leat dehálaš fágasurggiide fas bidjon virgái bargit ja mii rehkenastit ahte dilli šaddá veahá buoret jagi 2017 loahpas ja jagi 2018.

Mielbargit

Ovdáneapmi ovttadaga buohccijávkamis 2016

Kwartála	Ollislaš jávkan %			Oanehis jávkan % (bargoaddiperioda)		
	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut
1	6,78	14,57	2,32	2,51	2,85	2,32
2	8,29	17,85	2,41	2,79	3,39	2,41
3	9,87	19,22	4,14	4,87	6,05	4,14
4	6,76	9,71	4,69	4,23	3,57	4,69
Dán jagáš	7,78	14,82	3,36	3,55	3,85	3,36

Oanehis geahčadeapmi stáhtusis (čuovvoleapmi buohccidieđihuvvomiid):

Buohccijávkan 2016 bođii doaimmahusas 0,78% badjel mihttomeari, muhto 2% unnit go 2015. Jávkan lei eanemus nissoniin.

Mearräduusevttohus:

Ovttadat áigu geahččat buhtisvuodaoallama organiserema vuoi sáhtta láhčit eambbo ovttasbarggu ja inkluderema. Dát addá juohke bargái eambbo vejolašvuodaid váikkuhit bargobeavvi, mii fas lea dehálaš áigeloaktimii ja dasa ahte leat barggus.

Mihttomearri buohccijávkamii jahkái 2017 lea bidjon 7%.

Lohku čádahuvvon mielbargiságastallamiin dán jagi:

16 ságastallama 33 vejolaš

Dáhton	Vuolláičála:
26.3.2017	Sindre Murud Ovttadatjodiheaddji

Ráđđeolbmá ruovttoluottadiehtu:

Raporteren addá gova čádahannávcas vaikko leat unnán bargit. Mun ja ovttadatjodiheaddji letne ajkke ovttaoivilis ahte ovttadagas lea bargu oäžžut bajás beaktilvuoda, bargat buori áššemeannudeamí buot surrgiin (spielkastemiid haga) ja västidit buot jearaldagaid rievtes áigái. Lea dakhkon mearkkašahtti bargu dán suorggis jagi 2016 ja mun diedán bures ovttadatjodiheaddji sávaldagaid ja barguid dáinna, muhto diedán maid ahte go rievdaa bargovugiid válzádat áiggi ja deaivá áinnas vuostehágu.

Mun váillahan čuovvulanraporteremiid buot politihkalaš mearräduusaid mat diibmá leat dakhkon ja ovddit jagiid mearräduusain, mat eai leat čádahuvvon. Mun diedán ahte stába lea bargamen ráhkadir bajilgovvalistu, muhto dassázii go dat lea gárvvis ja odasmahton juohke áigái, fertejit ovttadatjodiheaddjít ieža doallat obbalašgova. Maiddai manjjele go dát lea gárvvis geavahuvvot, lea ovttadagain alddis ovddasvástádus čuovvut mielde mii mearriduvvo ja čádahit dan. *Ovddasvástádus* ii sáhte delegeret viidáseappot.

Jahkeraporta 2016

Mun lean maiddai duhtavaš go ovttadat lea veahkehan gokčat suohkana ovddit čoagganan vuollebáhcaga ja ahte dat raportere mot dat lea čuovvulan dan njealji hálldahuslaš mihtomeriid 2016 (buorre ekonomijastivren, lasihan sámegiela geavaheami, unnit buohccijávkam ja buorre bargobiras).

Mus lea govva ahte ovttadat bargá mearredidolaččat dásseárvvuin, ja oainnán ahte das lea *erenoamáš* buorre mihttomearrejuksan buohccijávkambarggu oktavuođas. Vaikko ovttadatjodiheddjii lea okta dain ovttadatjodiheddjiiin geat ieža čadahedje eanemus mielbargiságastallamiid, ferte mielbargiságastallamiid lohku bajás. Vuoi dán galgá nagodit, lea ráddi ahte čadaha eanemus ságastallamiid ovdal go bušeahttabargu álgá.

Vaikko leat healbammat mat fertejít dahkkot, nagoda ovttadatjodiheddjii geahččat ovddasguvlui ja sus leat konkrehta jurdagat dasa mii berre dahkkot ovddasguvlui, vuoi bajida bevttolášvuoda (produseret buoret bálvalusaid main leat unnit olggosgolut). Hástalusa lea oažžut ipmárdusa min bajimus orgánas ahte buot rievdađeamit eai sáhtte dahkkot nuppi beaívá. Vuoruhit lea váljet bargat juoidá. Jus vállje geahččalit rievdadit buot oktanaga, mearkkaš ahte ii vuorut maidege. Jus nu dahkko, eai boade bohtosat.

27.03.2017
Dáhton

Kent Valio
Ráddđeolmmái